

ERDÉLYI LAPOK

NY. U. HUNGARIA BUDAPEST

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 lel. Magyarországon: Egész évre 90 P., félévre 45 P., negyedévre 25 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

Forradalmi állapot Ausztriában

A kormány feloszlatta a szociáldemokra szervezeteket és elkobozta az összes vagyonukat. — Letartóztatták Bécs város szociálista polgármesterét

Agyukkal és gépfegyverekkel folyik a harc a kormánycsapatok s a feloszlátott munkás szervezetek pártkatonasága között

Bécsből jelentik: Az osztrák fővárosban teljesen forradalmi hangulat uralkodik. Hétfőn az esti órákban a városházát szövetségi katonaság és védőosztagok szállták meg és kitűzték a zöld-fehér Heimatschutz-lobogót. A szociáldemokratapárt vezetőit őrizetbe vették. Dr. Seitz-nak, Bécs város szociáldemokrata polgármesterének ultimátumot adták: vagy önként távozik és átadja a hatalmat a kormánynak, vagy erőszakkal távolítják el.

Az utcákon megerősített rendőrorjáratok cirkálnak és minden gyanusnak tetsző egyént megmozdítanak.

Különösen zavaros a helyzet Bécs külvárosában: Ottakringben, Favoritenben és Heiligenstadtban.

A főváros egyes részein este már kigyúltak a villanyok, de a legtöbb utca sötétben maradt egész éjszakára.

Hétfőn este a szövetségi kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amelyen elhatározták, az ausztriai szociáldemokrata párt feloszlátását, Seitz polgármester eltávolítását és a Landstag feloszlátását. A szociáldemokrata városi tanács feloszlátásának megtörténte után Bécs városházára kormánybiztost neveztek ki a keresztényszociálista Schmitt személyében.

Körner tábornok szövetségi tanácsost, Renner volt szövetségi kancellárt és Deutsch munkásfront-vezért letartóztatták. Hír szerint Seitz polgármester és Bauer Ottó városi tanácsos letartóztatásuk elől külföldre menekültek.

Hétfőn este egyetlen színház és mozi sem tartott előadást. A vendéglőket este 8 órakor bezárták. Az utcákon állandóan ropogtak a fegyverek. A tüntető csapatok különösen a vasúti pályatest környékén folytattak heves harcokat. Ezenkívül a város több pontján szét-szórta állandóan folytak a harcok. A közoktatásiügyi miniszter kedd reggelre az összes iskolákat bezáratta.

Bécsből a késő éjszakai órákban 10 halottat jelentettek. Köztük van egy százados is.

Felfordulás a vidéken. Halottak hullanak mindenütt. A kormány kiáltványt intézett az országhoz: „Oesterreich über alles!”

A fővárosi zavargásokkal egyidejűleg a vidéken is forradalmi hangulat uralkodik. Linzben az est folyamán véres zavargások voltak, amelyek az új hidnál és a gázgyárnál még a késő éjszakai órákban is teljes erővel folytak. A halottak és sebesültek száma egyelőre még ismeretlen. Az általános helyzet egyébként az éjszakai órákban még teljesen tisztázatlan. A

fegyverek állandóan ropogtak.

Steierben a szociálisták meglátnak a fegyvergyárat. Herbst igazgatót halálos lövés érte. A forradalmi csapatok golyózáport zúdítottak az utászkaszárnyára. Steier főkapitánya is elesett, helyettese pedig súlyosan megsebesült. A harcokban négy rendőr vesztette életét.

Innsbruckban és Klagenfurtban egyelőre teljes a nyugalom. A rendőrség és katonaság riadókészültségben van. A polgármester és helytartó-helyettes kilepett a szociáldemokratapártból.

Eggenbergben heves tűzharc volt a közársasági védőszövetség és a karhatalom között. Három esendőrt életét vesztette.

Grázban szünetel a villamosforgalom. A város polgármesterét letartóztatták. Felső-Ausztria többi részén nyugalom van. Ugyazintén Alsó-Ausztriában.

A helyzet egyébként úgy Bécsben mint a vidéken egyelőre áttekinthetetlen. A szövetségi kormány az éjszaka folyamán felhívást intézett az ország népéhez, hogy őrizték meg a nyugalmaikat és támogassák a kormányt. A felhívás ezekkel a szavakkal végződik: „Ausztria mindenek felett!”

A kormány mindenütt ura a helyzetnek. Az osztrómállapotot Karintiaiban és Stájerországban is kihirdették.

Az éjjeli órákban kiadott felhivatalos jelentés szerint a kormány mindenütt ura a helyzetnek. A kora hajnali órákban a helyzetet a következőképp foglalták össze:

Bécsben 10, Linzben 25, Steierben 37, Eggenbergben 30 halott.

A késő éjszakai összefoglaló jelentés szerint:

Linzben a közársasági védőszövetség (szociáldemokrata pártkatonaság) tagjainak ellenállását megtörték. Steierben a munkásság megszálva tartja a löszergyárat Eggenbergben a késő éjszakai órákban ismét kiújultak a harcok, de a katonaság és rendőrség karöltve szétverte a zavargókat.

Bécs belvárosa éjjeltájban teljesen kihalt és sötét. Komolyabb harcok a külvárosokban vannak. A rendőrség körülvette mindazokat az épületeket, amelyekben a lázadó védőszövetségbeliek befészkeltek magukat és folytatják a küzdelmet a karhatalom ellen. Egyes helyeken a rendőrség és katonaság lövészárokba ásta be magát, máshelyütt tüzérseget vonultatott fel a forrongók ellen.

(Tudósításunk folytatása a 3. ik oldalon).

A párizsi reakció

Irta: Sulyok István dr.

A reakció szónok kettős az értelme. Az egyik a fizikai jelentés és annak képletes használata. Ez az akciónak a reakciója. A természetes visszahatás, ami hirtelen nekilendülésekre szokott bekövetkezni. Olykor pedig éppen ellenkezőleg, túlságosan hosszú és egyoldalú irányzatokat ér utól.

A másik a politikai fogalom. Ez abban a harcban született, amelyet az egyházas és nemzeti konservativizmus a kapitalista-liberális gondolatvilággal vívott Európa-szerte. Általában pedig a letűnő uralkodó értetlen türelmetlenségét jelenti az ujjal szemben. Makacs ragaszkodást a régi rendhez, annak hibáival egyetemben és merev elutasítást annak az ujnak, tekintet nélkül a jóra is, amit hozhat.

Mint minden jelszóval, ezekkel is rengeteget él vissza az ember. Ősi bűne az neki, hogy a maga kicsi érdekeit nagy jelszavakkal szereti takargatni.

Nem haszontalan dolog tehát olykor tisztázni a fogalmakat.

Mostanában például a világ minden sarokából harsog a merkantil tőke vészkiáltása, hogy mindenütt emelgeti a fejét a reakció hétéfű sárkánya s tűznek okadásával zavarja a kalmárok békés üzérkedését. A boltokban csakúgy, mint a politikában.

A hangnem, amelyen ez történik, érdekes skálát mutat. Ujabban egyre enyhülő moll, amikor Magyarországról szól. Szelíd átmenet a kétféle hangnem között, ha Olaszországról nyilatkozik és Mussoliniról. A vox coeli hívogató esdeklése, amikor a Vatikán szerelétréintő megnyilatkozásait idézi. Lágy harmónia, amidőn Lueger egyenes leszármazottját, Seipel prelátus örökösét, Dollfuss kancellárt kitarásra biztatja a — Quadragesimo Anno mellett...! És harsogó dur, ha a náci bűnei vannak napirenden.

Ez a felettebb érdekes hangverseny most újabb betétekkel szaporodhatik.

Párizsban is megmozdult a... reakció.

Az utcákon, amelyeket hírből az egész világ ismert, újra barrikádok emelkedtek. A barrikádokon dühöngött a harc. A secours rouge kitarlóitjai összezsaptak a frontharcosok tüzkeresztjével s vad versenyt futottak egymással, hogy ki lözze ki előbb a zászlót a hatalom várfokára. A téren, amelyet az Egyetértésről neveztek el, tombolt az egyenletlenség: arisztokrata fejek helyett azonban ezúttal a lyon-i polgármesteré forgott veszélyben. Herriot uré, aki csak a minap oszlogatót csókokat és öleléseket Moszkvában, De Daladier erősebbnek bizonyult, mint XVI. Lajos: lövették. Legújabbán pedig republikánus védelem címén általános sztrájkkal kívánta megmutatni hatalmát a baloldal utcája és országos hivatali organizmusa.

Már most hol a reakció? Mert nyilvánvaló, hogy többszörös reakció tüneteivel állunk szemben: csak az a kérdés, hogy milyenekkel?

Amióta Spengler összezavarta a régi történelem-szemlélet szögeit és sémáit, gyanakodva néz mindenki mindent, ami történelem akar lenni.

A merkantil tőke szellemének neveltjei mondogatják a világ minden nyelvén, hogy a

Előrendű beszerzési forrás!

Mindenemű művészi kivitelű vallásos kegytárgyait: feszületet, szenteltvíztartókat, szentszobrokat, imakönyveket, szentképeket, érmekeket, rozsfüzértokokat, olvasókat kézi-láncfűzessel, emléktárgyakat és más kegytárgyakat a legolcsóbb gyári áron készít és szállít

ZSIDEK J. kegytárgy-gyára RADNA, Jnd. Arad

multiheti megmozdulásban a Bourbon-ok és az arisztokraták pénzelték a párizsi utcát. Szóval: a klasszikus reakció. Százvezrek az utcán, akik nem a király és a nemesség ellen vonulnak, hanem ezek mellett tüntetnek. És nemcsak lármáznak, mint a parlamenti szónokok, hanem lövetik magukat és visszalönek... Mindez pénzért történt, — mondogatják az eddigi pénzuralom hírmondói. De a híresztelést mégis csak az hiheti el, aki megszokta, hogy mindent pénzzel mér és pénzzel is gondolkodik.

Lesznek azonban, akik úgy fognak vélekedni, hogy a francia nép izlése volt az, amely megundorodott attól a sok hazugságtól és üzérkedéstől, amit a nevében és nevével folytatnak kifelé és befelé egyaránt. A francia nép unja már azt a közéleti fajtát, amelyet Henessy a sokszoros milliomos konyakgyáros, mint radikális-szociálista népvészér képvisel; az afféle minisztereket, akik a Stavisky-féle kalandorokkal pezsgős cimboraságot tartanak és a lapokat, amelyek összezsécsalt pénzen hirdetik a francia népnek boldogító tanaikat. Szóval: unja azt az egész poshadt közéleti levegőt, amelyben pusztán irodalmi csemege a szocializmus, a politika pedig többé-kevésbé pénzkérdés. És unja azt az egyenlőséget, amelyről Anatole France jegyezte meg: abban az egyben teljes, hogy különbség nélkül mindenkinek megengedi az éjjeli nyugodalmat a Szajna hidjai alatt...

Ez állapotok ellen felindult és felkelt Párizs, tehát ezek szerint is nyilván reakció volt a multiheti kirobbanás. Azonban világos, hogy egy jobb erkölcs értelmében, s nem a politikai és társadalmi haladás visszautasításáért.

A vita közben, ami erről a legujabb kérdéssről folyik, fel lehet tenni a kérdést így is: nem azok-e a ma politikai és társadalmi hátráltató értelmű reakció igazi bajnokai, akik vakon és mereven ragaszkodnak a kapitalista liberalizmus rendszeréhez és ahhoz az egész közéleti építményhez, amellyel jár, minden bűnével és tehetetlenségével egyetemben? Nem azok-e a sötét reakciók, akik inkább vállalják, elméletben legalább, az osztályharc egyoldalú eldőlését, a kommunista államot, mint

Török igazgatás a Temesközben

Irta: Juhász Kálmán.

Az uralomra jutott török egyesapásra véget vetett a leigazított keresztények élete folyamának. Szétzúzta a hatalma alá hajtott keresztényeket eddigelé összetartott kereteket és ezzel összetörvén azokat a félezredes kapcsolatot, amelyek őket Nyugat-Európával, a keresztény közösséggel összekötötték, egy fordulást alatt helyükbe új intézményeket tukmált rájuk, amelyek ezeknek ép oly idegenek voltak, mint a hódítók arab-perzsa szellemmel telített lelkivilága. Az elszigeteltségükben sztrebbent, gyámoltalan rájuk soraiban a török vallási törvényekből fakadó új rendelkezések nagyobb romlást vittek véghez, mint a muzulmán éles kardja, pusztító tűzesőve és sóvár prédalése a háboruban, minthogy nem a fegyveres küzdelmet fenyegették halállal, életveszéllyel vagy hirtelen pusztulással, hanem a fennálló jogrend jitmálásával, a jogbiztonság elzüllesztésével és a hódoltság egész tartama alatt állandóan folytatott jogfosztással lassu elnyomóródnak tették ki a legyőzött és minden vagyonából kiforgatott egész lakosságot.

Az új rendszer megváltoztatta a Temesköz térképét, mert más irányt adott gazdasági és szellemi életének. Régi nevezetes városai eddigi jelentőségüket elvesztették, míg jelentékte-

ennek az egész rendszernek elkerülhetetlen végső akkordját, — semhogy komoly érdeklődéssel fordulnának azok felé a nagy kísérletek felé, amelyek mégis csak a társadalmi osztályok szervezett békéjét, harmonikus munkáját keresik, ha közben hibákat követnek is el és tövedésekbe is bonyolódnak.

A franciaországi általános sztrájk keddre virradó éjféltor megszűnt

Némely üzemben folyt a munka. Egyes vidéki központokon fosztogatások és véres tüntetések voltak

Párizsból jelentik: Az éjszakai órákban kiadott jelentés szerint a francia fővárosban áll a sztrájk. A munka szünetelése nem egészen általános, mert a földalatti vasuti forgalom, a vízvezeték-, gáz- és villamosüzemek üzemben vannak. A fémiparban a munka szünetelése 40—45 százalék. A párizsi rendőrfőparancsnokság szerint eddig 367 egyént tartóztattak le munkaszabadság megakadályozása miatt.

Lilleben több ezer sztrájkoló zeneszó mellett vonult fel, de a tüntetés végül kedélyes szabadtéri hangversennyé zsugorodott.

Élénk tüntetések voltak Dünkirchenben, továbbá Roubaixben, ahol a festégyárat fel akarták gyújtani. A karhatalomnak sikerült visszazorítani a zavargókat.

Marseilleben 100 ezer főnyi tüntető vonult fel vörös lobogó alatt. A város villamosforgalma megszűnt, a kikötő is teljesen néptelen. A helyzet fenyegető. A külvárosi csö-

S mennyire haladó és modern ezzel össze-hasonlítva a katolikus világszemlélet, amely a kollektív gondolatvilágból épenugy elfogadja azt, amit jónak talál, mint a nemzeti szocializmus vagy fassizmus gazdasági törekvései közül s viszont elítéli, ami tanításával ellenkezik, — nyugodtan, fölényesen, elfogulatlanul.

cselék fosztogat, a rendőrség kénytelen volt általános rohamot vezényelni.

Véres tüntetések voltak még: Nantesban, ahol 50 sebesülés történt, Rouenban, Lyonban Toulonban és Avignonban.

Reggeli jelentés szerint a sztrájk éjféltor megszűnt. A keddi reggeli lapok már megjelentek. A posta-, táviró- és telefon-szolgálat az éjszaka folyamán még nem indult meg, mert az alkalmazottak csak reggel indultak munkába.

A vörös hadsereg szibériai főparancsnoka a japánok háborús felkészüléséről előadást tartott a kommunista kongresszuson

Moszkvából jelentik: Most vált teljes egészében ismeretessé az a beszéd, amelyet Pluchert tábornok, a távol keleti orosz hadsereg főparancsnoka mondott a kommunista kongresszuson.

Bejelentette többek között, hogy Japán minden kétséget kizáróan készül Oroszország megtámadására.

A mandzsuriai útéptítés 80 százaléka — úgymond — stratégiai jellegű és a több ezer kilométeres országútéptítés is azt a célt szolgálja, hogy lehetővé tegye a csapatfelvonulást. A Mukden—Karbin—Cicikar közötti háromszögben 350 repülőgép áll készenlétben a hangárban. Tényleges szolgálatot 130 ezer japán katona teljesít, de háború esetén a 115 ezer főnyi mandzsuri hadsereget vonultatják fel és a fehér gárdát, amely 12 ezer főből áll.

üller Lajos S. J.

Ferrero Mária Benigna Consolata nővér élete

Ára fűzve 80 lei,
kölve: 115 lei.

Kapható: az ERDÉLYI LAPOK
KÖNYVOSZTALYANAL.

len helyek hadi, ipari és kereskedelmi fontosságú nyertek. Csanád püspöki székváros megfosztatott évszázados hírességétől, viszont Temesváron kívül Lippa, Jenő, Csatád, Sebes „várak”, valamint Lugos, Facsád, Pancsova, Denta, Orsova, Mehádia, Csáková, Iktar „palánkok” nevezetes katonai állomásokká emelkedtek.

A régi feudalizmus megszűntével, az arra felépített közigazgatás és társadalmi rend hamarosan összeomlott.

A Bácság külön tartomány (ejálet, vijalet, pasalik, berglerbejség) lett. Elen a berglerbej, két lófarku pasa állott, aki a katonai és polgári kormányzatot vezelte. Székhelye Temesvár volt. Az ejálet több kerületre (szandzsák, líva) mégpedig a temesvári, csanádi, becskereki, csákovai, pancsovai, lippai, újmoldovai, orsovai és jenőre osztották, de számuk időnként változott. A szandzsák több járásra, *hazá-ra*, ezek ismét több körzetre, *náhije-re* oszlottak.

E felosztás szintén hűbéri, tehát katonai alapon történt. Minthogy a már Urchán szultántól (1326—59) szervezett lovasság — *szpáhi* — örökös hadkötelezettségének jutalmául, a meghódított területeken jobbágyi javadalmakban részesült, a szandzsákokat, mint katonai kapitány, a bej kormányozta. Kisebber erődített helyeken, aminő volt Versec, Gyarmata, Kubin, Becskerék, Beese, Orsova, Horom, amely hatalmas védőcsőlepeitől Ujpalánkanak nevezett, szintén tisztek vezették az igazgatást. A

temesvári beglerbej (*mir-i-miran*, tartományi főkörmányzó) alá rendelt *alajbej* (ezredes), *eseribasa* (kapitány), *szürüdsi basa* (hadnagy), *szubasi basa* (örmester) ugyancsak szpáhiik lévén, hűbérbirtokokat nyertek. Ezek mellett működött a *kádi*, aki nemcsak a polgári, büntető és egyéb egyházi ügyekben bíraskodott, hanem a hozott ítéleteket végrehajtotta. Továbbá a *mufti*, aki az egyházi teendők elvégzésén kívül, szintén közigazgatási, de igazságszolgáltatási — mai értelemben vett perenkívüli — ügyekben is eljárta. A közigazgatás ugyanis nem volt az igazságügytől elkülönítve és a vallásüggyel együtt egy gyökértől eredt: a *Korán-tól*. Hisz még a múlt században is csak az léphetett Törökországban a jogi pályára, aki betéve tudta a *Koránt*, amelyet a mozlímek mindvégig mint valamennyi dogma és jogszabály foglalatát tisztelték.

Minthogy a *Korán* csak mozlímeket ismert, a Bácságban életbeléptetett új intézmények csak a mohamedán lakosság érdekeit tartották szem előtt. A rájukat illetően a közigazgatási működés kimerült abban, hogy őket az állami szükségletek fedezésére szolgáló eszközök előteremtésére szorították. Az egyenlőség elve meg abban nyilvánult, hogy a mohamedánok mind egyenlők voltak a szabadságban, a rájuk pedig, rangra és verségre való tekintet nélkül, mindnyájan osztozkodtak a szolgaságban. A hajdani kiváltságos előkelőségek helyét a beglerbej és a nagyobbrangú szpáhiik foglalták el. A katolikus hierarchia

(Tudós)

A ren-
ség és ifju-
nát elkob-
szövetség-
van és o-
cimén fize-

Starhe-
wehr össz-
rintiában
ostromlla-

A haj-
riut az osz-
jávában á-
Heiligenst-
zelo tünte-
multatott
agyukkal

A kel-
cok dult-
tüzérséget
tok be al-
azonban

Ke

Buda
és hu

Bécsb-
cáin a há-
nösen a
letekben

aho-
a szoc. de-
A tö-
re valam-
Miut-
a keleti
ebben az
Reggel 7
budapest
márokat

Bau-
Csehszlov-
sztrájk v-
Az e-
besültet

megszün-
előre.

A le-
ték a tör-
centraliza-
ponti h-
mindig s-
névében
amelyet
felterjesz-
határoza-

Bod-
fordultak
tisztvisel-
ezek öke-
szoritani
temesvár-
vuját és

Az
szintén,
a panasz-
levél sz-
rüen be-

Egy-
Hudsi M-
kának
Dsáfer p-
piasztert
levelet.

Ugy-
temesvá-
szultán

(Tudósításunk folytatása az 1-ső oldalról).

A rendőrfőnök az ausztriai munkaszövetség és ifjusági munkaszövetség minden vagyonát elkobozta. Ebben a vagyonban az illető szövetségek minden ingóvagyonára is benne van és olyan összegek is, amelyeket biztosítás címén fizettek be.

Starhemberg herceg elrendelte a Heimwehr összes alakulatainak mozgósítását. Karintióban és Stájerországban kihirdették az ostromállapotot.

Ágyukat vontatnak fel a bécsi zavargók ellen. Formális harc folyik a külvárosokban.

A hajnali órákban érkezett jelentések szerint az osztrák főváros külső negyedeiben megjavában áll a harc, különösen Ottakringben és Heiligenstadtban, ahol a torlaszok mögül tüzelő löntetők ellen a karhatalom ágyukat vontatott fel. Ha nem hagyják el fedezéküket, ágyúkkal fogják őket lövetni.

A keleti pályaudvar környékén heves harcok dúlnak. A karhatalom páncélvonatot és tüzérséget vonultatott fel. A marxista csapatok be akartak nyomulni a belvárosba, amit azonban a rendőrség és katonaság megakadályozott.

Kedd délutáni jelentések az égő Ausztriából

Budapest felé helyreállott a vasúti forgalom. — Házsorok égnek és hullanak romba az ágyútűz alatt. — Agyonlőttek tíz rendőrt és egy vezérkari századost

Bécsből jelentik: Az osztrák főváros utcáin a harcok egész éjszakán át dúltak. Különösen a külvárosi XI., X., XV. és XIX. kerületekben volt erős ostrom.

ahol ágyúkkal és gépfegyverekkel lőtték

a szoc. demokraták erősségét és torlaszait.

A többi városrészekben a helyzet reggelre valamennyire enyhült.

Miután a szocialisták megszállva tartják a keleti pályaudvar pályatestének egy részét, ebben az irányban a vasúti forgalom szünetel. Reggel 7 órára ágyútűzzel visszaszorították a budapesti vonalat megszállva tartó forradalmárokat és helyreállították a forgalmat.

Keddre végetért a sztrájk.

Bauer Ottórol az a hír terjedt el, hogy Csehszlovákiába menekült. Kedden reggel a sztrájk végetért. Néhány lap is megjelent.

Az éjszakai harcok eredményeként 72 sebesültet szállítottak kórházba, ezek közül 22 a

lyozott. A marxisták erre a vasúti pályákat szállították meg. A XIX. kerületben még Mexudvarfőrt a hajnali órákban megkezdtek a harcok. Egyes helyeken a házak ablakából tüzeltek a rendőrségre, nemcsak puskából, hanem gépfegyverekből. Negyven súlyosan sebesült rendőrt kórházba szállították.

A hajnali kimutatás szerint a harcokban a rendőrség részéről 20 halott és 60 sebesült az áldozat. A zavargók részéről elesettek és sebesültek számát nem lehet megállapítani, mert a tüntetők többnyire maguk szállították el halottaikat és sebesülteiket.

A késő éjszakai órákban minden ellentétes hírekkel szemben megállapították, hogy Seitz polgármester nem menekült el, hanem letartóztatták.

ling és Ottakring városrészekben. Reggel 10 órakor a katonaságnak sikerült visszafoglalni a legfontosabb magaslatot, a Hohewartét.

Eggenbergben és Brückben reggel szintén megkezdtek a tüzérségi tüzelést. Ágyúkkal lőtték a szociáldemokrata torlaszokat.

Grácban áll a harc.

Grác-cal még mindig nincs összeköttetés. Fülárok jelentése szerint javában áll a harc, amelynek eddig 50 halottja van.

Kedden reggel öt bécsi lap jelent meg korlátozott terjedelemben. A kormányparti sajtó burkoltan szemrehányást tesz a csehországi szociáldemokratáknak, akik évek óta tervszerűen felfegyverezték az osztrák szocialistákat.

Hír szerint az ellenállásban letartóztatott szociáldemokrata vezetőket statáriális bíróság elé állítják. Így több kivégzésre lehet számítani.

Agyonlőttek 10 rendőrt és egy vezérkari századost.

A harcokról szóló helyzetjelentés kedden, a déli órákban: Lördorfban az utca megtisztítása közben 10 rendőrt és egy vezérkari századost agyonlőttek. A karhatalom páncélkocsikból lövi a torlaszokat. Ottakringben a szocialisták körülférték a katonaságot.

Tiroiban kedden délelőtt kihirdették az ostromállapotot.

A francia sajtó véleménye.

Párizsból jelentik: A francia sajtó aggodalommal figyeli az ausztriai eseményeket. Megállapítják a lapok, hogy a szociáldemokraták veresége csak megkönnyíti majd a nemzeti szocialisták előnyomulását.

Pertinax az Echo de Paris-ban azt írja, hogy az osztrák eseményekben a fasizmus kezd kibontakozni. Kérdés azonban, hogy az osztrák fasizmus képes lesz-e a nemzeti szocialisták előretörését feltartóztatni. Az osztrák események további alakulása most már Mussolinivel függ.

Londonban megerősítve látják Dollfuss helyzetét.

Londonból jelentik: A Times az osztrák eseményekkel kapcsolatban megállapítja, hogy Dollfuss helyzete ma erősebb, mint decemberben volt. Mi sem áll utójában, hogy Ausztria most már fasiszta állammá alakuljon át.

Nagyobb ipari helyeken hatvanszázalékos, másutt húszszázalékos volt a franciaországi sztrájkmozgalom

Némely vidéki városban még folynak a zavargások

Lapzártakor Párizsból jelentik: Az általános sztrájk lefolyásáról adott hivatalos jelentés megállapítja, hogy a sztrájk a nagyobb ipari vidékeken is csak hatvanszázalékos volt. Egyes helyeken a 20 százalékot sem érték el a munkabeszüntetések. Néhány vidéki városban még kedden is folytatódott a zavargások.

Marseilleben a hajnali órákban a kommunisták házak tetejéről gépfegyvertűz alá fogták a rendőrséget. Több sebesülés történt. Később gépfegyveres támadás történt végig a városban és vaktában lövöldözött. Száznál több ember sebesült. 300 letartóztatás történt.

Toulonban, Le Havreban, Oranban, Lilleben és Bayonneban kedden délelőtt kiújultak a zavargások.

Hétfőn este letartóztatták a Stavitsky-ügyben vádolt Bonnaure képviselőt. Letartóztatták a szokásban lévő Sacazan bankárt is Bayreuth-

karhatalom köréből került ki.

A vidéken még tart a harc.

Murabrückben, Kaffenbergben, Steirban Linzben és Eggenbergben még ma is folynak a harcok. Steirban a szociáldemokraták megkaparintottak egy ágyút és ezzel, valamint gépfegyverekkel megszállták a város körüli magaslatokat.

A karhatalmat úgy Bécsben, mint a vidéki városokban jelentékenyen megerősítették és hiszik, hogy sikerüni fog teljesen kitisztítani a szoc. dem. torlaszokat és lövészárkokat.

Bécsben kedden reggel újra megszóították az ágyúk és házsorok lángokban állnak

A kormánycsapatok reggel 8 órakor megnyitották az ágyútűz. Több épület lángokban áll, egész házsorok romokban hevernek. A házból előzőleg kilakoltatták a lakosságot. Még a déli órákban is komoly harcok folynak Döb-

megszüntével az imám és műezzin tolokodott előre.

A legújabb levéltári kutatások kiderítik a török közigazgatásnak szinte hihetetlen centralizált voltát. Minden jogviszonyt a központi hivatalokban intéztek el és a döntést mindig szultáni rendelet alakjában, a padisah nevében hozták. Még az olyan dűbábság is, amelyet ma végsőfokon a községi bíró végez, felterjesztetett a magas portához s szultáni határozattal intéztetett el.

Bodrog lakosai közvetlenül a szultánhoz fordultak a begierbej, a szandzsákbej és más tisztviselők ellen emelt ama panaszukkal, hogy ezek öket a fenlaki hid tatarozására akarták szorítani, holott ők nem a fenlaki, hanem a temesvári járáshoz tartoztak és hogy azonkívül vaját és fát követelték rajtuk.

Az ipeki (pétyi) görög ortodox pátriárka szintén, közvetlenül a szultán elé terjeszti azt a panaszát, hogy Temesvárott — a török oklevél szerint — „a hitetlenektől” törvényszerűen beszédelt adópénzt, erővel elvették tőle.

Egyenesen a szultán parancsolja meg Hadszi Musztafa pasának, Temesvár parancsnokának „Adj a felügyeleted lévő állami pénzből Dsáfer pasának kölcsönképp ezer oroszlanos piasztért és végy tőle erről peccéles elismerőlevelet”.

Ugyancsak a szultánt foglalkoztatják a temesvári löpormalom ügyei. I. Mohamed szultán utasítja Hasszán lincai bej és a temes-

vári kádít, hogy legott szállíttasson löport Belgrádba. „A fekete löpor ügyét — így végződik a rendelet — nem lehet egyéb ügyekhez hasonlítani, mivel annak a krétai hadjáratba való megérkezése igen fontos dolog; ezért egy napot, egy órát sem késlekedve, a löpor Belgrádba szállíttassék”. Ugyancsak Mohamed szultán hagyja meg a temesvári defterdárnak, hogy a temesvári löpormalom üzemköltségei fedezésére, „mivel most hiány mutatkozik és sietve szükséges”, ezer gurust utaljon ki. A temesvári löporgyártás vezetésében beállott személyes változás alkalmával közvetlenül a szultántól jön apróságokra kiterjedő rendelet az anyagkészlet átadása és a számadástétel tárgyában.

A jeni templomszolgák fizetésének kiutalása, a temesvári kegyes alapítványi („vakuf”) gondnok, a temesvári templomi alkalmazottak kinevezése, a temesvári prédikáló és a temesvári löporkészítő agai hivatal betöltése, egy temesvári „a város kivülálló, omladozó mecsetnek főmecsétté „dsámivá” emelése, a temesvári és az orsovai sziget őrségének kifizetése egy hánsági kereskedő vámkedvezményének megadása, a radnai templom javítása, mind a szultán esetről-esetre kiadott, külön engedélyével történtek.

Az intézkedések közvetlensége és gyorsasága nem adott helyet semmiféle beavatkozásnak.

A katolikus tanítók bálja

Minden évben meg van a maga szép közönsége a katolikus tanítók báljának. Dacára a tegnapi Katolikus Kör estélynek, nagyrészt ugyanabból a közönségből, valamint a tanítóság köréből olyan szép közönség gyűlt össze, hogy minden reménységet felülmúlt.

Az estélyt Székely Gyula egyesületi elnök szabatos, lebilincselő megnyitó beszéde nyitotta meg, amely után Czeglédy Ilonka szép magyar dalokat énekelt nagyon szépen Ph. Eles Joli precíz zongorakísérete mellett. Fischer Gabriella a fiatal zongoraművész Beethoven B-dur variációival ragadta magával a közönséget. Wallner Irénke szintén magyar dalokat énekelt frenetikus siker, megújrázás mellett. Az uri cigányzenekar kísérte Kasza Jenő vezetése mellett, finoman alkalmazkodva az énekesnőhöz. Ez a négy nívós szám volt az estély műsora, alapjában véve rövid műsor volt, de annál értékesebb. Ezután megkezdődött a tánc, amely a reggeli órákig tartott a legjobb hangulatban, úgyhogy a rendezőség ezt a bálját is elkönnyvelhette a legszébb siker jegyében. A megjelent hölgyek közül a következőket sikerült feljegyezni:

Asszonyok: Cziffra Kálmánné, Demjén Sándorné, Molnár Vilmosné, özv. Óváry Sándorné, özv. Kalos Istvánné, Zarányi Sándorné, Walner Lászlóné, dr. Popity Jánosné, Kakas Istvánné, Arvay Árpádné, özv. Horváth Jánosné, dr. Krüger Jenőné, dr. Czumbell Károlyné, Domokos Lászlóné, Walner Ferencné, Cser Józsefné, Herczeg Lászlóné, Bianu Lászlóné, Vojnár Kálmánné, Perédi Györgyné, Schreier Mártonné, Frauss Samuné, Szabai Lászlóné, Koós Mihályné, Keresztesi Jánosné, Huszár Emilné, Csorba Jánosné, Fíres Sándorné, Czillér Imréné, Dénes Józsefné, Klemens Rezsőné, Körösi Károlyné, Varga Miklósné, Matolai Olivérné, Nagy Ferencné, dr. Schilling Árpádné, özv. Tarsoly Jánosné, özv. Sztarill Jánosné, Rác Jánosné, Csegő Jánosné, Remes Gáspárné, Weinpöller Frigyesné, Csernák Józsefné, dr. Bárdos Józsefné, özv. Fischerné Sz-

lay Stefánia, C. Bodnár Mária, Dallos Sándorné, özv. Tóth Kálmánné, Győri Ferencné, Koszta Jánosné, Beóthy Andorné, Fodor Mihályné, Széles Gyuláné, dr. Barthos Gyuláné, Naesádi Jánosné, dr. Schilling Árpádné, Rockensteiner Istvánné, dr. Volgyi Gáborné, Kovács Ernőné, Imrik Lászlóné, Soltész Istvánné, Mocskonyi Zsigmondné, Beregszászy Sándorné, özv. Kuszena Frigyesné, Sztankovics Gyuláné, Sulyok Miklósné, Bozsik Lajosné, Talmainer Viktorné, Koszta Jánosné, Mátray Árpádné, Ertsey Gézánné, Neifeld Miklósné, Czeglédy Józsefné, Csath Emilné (Cluj), Mille Béláné, Papp Jánosné, Koszta Mihályné, Széles Gáborné, Kakas Istvánné, özv. Andrassy Miklósné, stb., stb.

Leányok: Deryei Irén, Bozsik Gizi és Juci, Braun Nusi, Jakab Nusi, Varga Irma, Novák Juci, Fröhlich Gizi, Honigsberger Irma, Pescho Jolánka, Major Vilma, Perédi Adél, Fodor Rózi, Szegedi Piri, Huszti Zsófi, Andrassy Kató és Mária, Pap Coci, Plesa Mária, Ignea Magda, Papp Magda, Fila és Ica, Kóváry Nusi, Hertelendy Margit, Kóváry Jolán és Ica, Risch Irénke (Salonta), Jónás Magda, Tamás Irén és Honka, Niczeyha Sári, Schilling Olga, Varga Paula és Honka, Németi Anka, Tarsoly Baba, Székely Erzsébet, Sztarill Magda, Rác Böske, Csegő Panni, Rennes Böske, Weinpöller Ilonka és Böske, Kilher Anna, Fischer Klári és Gabriella, Dallos Mária és Böske, Köszegi Böske, Röllich Mancsi, Naesányi Mária és Tuba, Rockensteiner Böske, Kovács Mici, Imrik Gizi, Soltész Magda, Mocskonyi Margit, Beregszászi Etus, Kuszena Mária, Tar Klári, Demjén Nelli, Nagy Ilonka, Báts Etelka, Géher Klári és Bembe, Kallos Gizi, Czeglédy Ilonka, Walner Irénke, Berta Mária, Nemecsek Margit, Horváth Gabriella, Váradi Gizike, Tubay Erzsébet, Cser Margit és Mariska, Forgó Böske, Szabó Erzsébet, Altnöder Margit, Ross Klára, Szabai Babi, Koós Bella, Soltész Ica, Macalik Gabriella, Keresztesi Viola és Jolán, Horn Irénke, Czillér Ica, Japport Manyi, stb., stb.

Mária királyné színház Szerdán búcsúelőadás

Délután 4 óra: 10 és 17 leies helyárrakkal:

Zsindelyezik a kaszárnya tetejét

Operett.
Este fél 9 óra: **CSIPETKE**. Operett szenáció.
Rendes helyárrakkal!

Február 15-én megkezdődik a városi adóösszeírás. Oradea város adóhivatala a városi tanács 94-1934. sz. határozata alapján folyó év február 15-én megkezdte a községi adók és illetékek alá eső személyek és tárgyak összeírását az 1934-35. pénzügyi évre. A fenti nappal kezdődőleg az összeírással megbízott tisztviselők házról-házra járva kiosztják a vallomási íveket, amelyeket az érdekeltek kötelesek a valóságnak megfelelő adatokkal kitölteni. Ezen adatokat a megbízott tisztviselők a legszigorúbban ellenőrzik s ennél fogva felhívjuk az érdekelteket figyelmét azon körülményre, hogy mindazok, akik a kiosztott vallomási íveket a kijelölt időre nem készítik el, vagy pedig azokba valótlan és az igazságnak meg nem felelő adatokat vezetnek be, az érvényben lévő községi adókra és illetékekre vonatkozó szabályrendelet 31. pontja alatt feltüntetett büntetésben részesülnek. A vallomási ívek elkészítése és a valóságnak megfelelő adatok bevezetéseért az ingatlan tulajdonosa, a bérlet és a megadóztatnadó tárgy tulajdonosa felelős. Oradea, la 10 Februarie 1934. Primăria Municipiului Oradea.

A Nagyváradi Ipartestületi Hitelszövetkezet Temetkezési Egyesülete értesíti tagjait, hogy az igazgatóság és a választmány 1934 február hó 6-án a folyó 1934. évre a temetkezési segélyt az A-csoportban 7000 lei, a B-csoportban 2500 leiben állapította meg. Egyben az elnökség értesíti A-csoportjának tagjait, hogy Turcsányi József tagunk meghalt (357-ik halott), a B-csoportból pedig Szabó Lajos (161-ik halott). Ezért az esedé-

kessé vált 10, illetve 11 lei minden egyes tag által befizetendő az egyesület pénztárába vagy a pénzbeszedőnek.

Tíz díjat tűztek ki az áprilisi kirakatversenyre. Bazilli Mihály, a villamosmű igazgatója vasárnap délután tartotta a Kereskedelmi Csarnokban negyedik előadását a Kirakatvilágításról. Előadásának első részében a kirakatvilágítás méretezését ismertette az Atrax kockák világítási hatásait. Nagy érdeklődéssel kísért előadása után ismertette a Kereskedelmi Csarnok és a Villamosmű hűvési kirakatvilágítási versenyének feltételeit. A versenyben a bírálbírózottság tíz osztályzatot állapított meg az elbírálásnál különös tekintettel a kirakatvilágítás árnyékhatására és vonzóerejére. Tíz díjat állapítottak meg. Az első díj 10 ezer hektowatt, a második 6 ezer hektowatt, a harmadik 4 ezer hektowatt, a negyedik 3 ezer hektowatt és az ötödik díj 2 ezer hektowatt ingyen villamos-áram lesz. A többi nyerteseeknek Atrax kockákat ajándékoznak. A versenyt április 24-től március 15-ig tartják meg és a benevezés díjtalan lesz. Azért rendezik, hogy a kereskedők megbizonyítsák, hogy a város gazdasági életének alapja a kereskedelmen nyugszik. Az előadás után a szépszámú hallgatóság lelkesen ünnepelte Bazilli igazgatót.

BTC jelmezes táncestélye. A BTC ma, 13-án, húshagyó kedden nagy jelmezes táncestélyt rendez az NSE Otthonban, amelyre ezúton hívja meg tagjait és azoknak vendégeit.

FILMPALACE

Szerda, csütörtök

Becsületes megtaláló

Lubitsch Ernő rendezése.

Főszerepben: Herbert Marshall, Miriam Hopkins, Kay Francis.

Előzőleg Micky Maus és hirádo!

A fiatal írók bemutatkozása az Ujságíró Klubban. Az utóbbi esztendőben egészen új, friss írógárda nőtt fel Erdélyben s a mi városunkban is nem egy él, akinek nevét, tehetséges írásai által az egész országrész magyar közönsége ismeri. A fiatal írók most együttesen léptek a nyilvánosság elé az Ujságíró Klubban s műveiket a színtársulat két kiváló művésze: Forgács Sándor és F. Bárdi Teri közvetítették mély átérzéssel, szívhez szólóan. Az estét Gábor István rövid és ötletes konferansza vezette be, majd Forgács Sándor és F. Bárdi Teri olvasták fel Ruffy Péter hangulatos, színes párizsi témájú novelláját, Arató András, Béltékny László, Frigyes Marcell, Radó Árpád verseit és Gréda József Kástner fordításait. A legnagyobb hatással Béltékny mély, magyar szellemű lírája volt. A klub nagyterme zsufolóságig megtelt disztingvált közönséggel s a meleg fogadtatás, amiben a tehetséges fiatal írókat részesítették, biztató a jövőre nézve. A forró tapsokból természetesen kijutott a nagyszerű felkészültségű Forgács művésznak is.

Február 20-án Jean Prosteau hegedűművész hangversenye a Katolikus Körben. Hubay Jenő híres tanítványa, Jean Prosteau, az ünnepelt hegedűművész ismét eljött egy év után hangversenyezni. Jean Prosteau a legnagyobbak közül való, akinek hangversenyeit az európai metropolisok pódiumain a kritika legteljesebb elismeréssel fogadta. Hangversenyekből él és állandóan köruten van. Azok közé a nagy muzsikusok közé tartozik, akik állandóan fejlődnek, nem hanyatlóan. Bruch, Bach, Kreisler, Vinyovszky remekének előadását tűzte most műsorára, annak a hangversenynek, amelyet a Katolikus Körben február 20-án fog tartani. A műsor számait saját kompozícióival egészíti ki. A nagy hegedűvirtuóz saját műveivel mindenfelé óriási feltűnést kelt. Verbéli nagy művész Jean Prosteau, akinek hangversenye feledhetetlen élmény mindenkinek.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerdán délután 10 és 17 leies helyárrakkal: **Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.** A legnagyobb operett siker. A legnagyobb szenáció, soha nem hallott olcsó helyárrakkal.

Szerdán este fél 9 óra a második játékciklus utolsó nagy búcsúelőadása, ünnepi előadás. Színrekerül a **Csipetke**. Török Rezső és Fényes Szabolcs operettje. A világvárosi színpadok legnagyobb slágerműsora. Rendes helyárrakkal.

Szombaton este 9 óra a világhírű 35 tagú **Jaroff doni kozák kórus egyetlen hangverseny estje**, világvárosi műsorral. Opera részletekkel. Nagyváradon először.

— **Csipetke.** Ma este fél 9 óra a második játékciklus utolsó búcsúelőadása. A társulat Clujra utazik pár hétre és ma este a Csipetke operettben vesz búcsút a közönségtől. A ma esti előadás fél 9 órai kezdettel, rendez helyárrakkal lesz megtartva. Jegyekről ajánlatos lesz mindenkinek előre gondoskodni.

— **Jaroff doni kozák kórus Nagyváradon.** Újból nagy szenációban lesz része Nagyvárad színházlátogató közönségének, amikor szombaton este 9 óra a világhírű Jaroff 35 tagú doni kozák kórus tartja egyetlen estjét a színházban. Ennek az estnek külön szenációja, hogy a kórus opera részleteket is elő fog adni, ami eddig még nem volt. A Jaroff kórus ma Európa leghíresebb doni kozák kórusa és akik a szombati hangversenyen részt vesznek, egy felejthetetlen emlékek fognak távozni a színházból. A hangverseny szombaton este pontosan 9 órakor kezdődik.

Aminis az

Az igazolási vita

Bucuresti. Saját tulajdonában **Tatarescu** kért fogja intézni a rövidítés le az igazolási vita, illetve a parlament látni a törvényhozási munka. A kamarában való igazolás. A tegnapi képviselők igen mérsékelt folyt le, csak négy megtek. Még hátra van a szombat **Goga krassói** ma **Mihalache** a sibiuit, megyeit.

Nistor kisebbségi szenátorságot optált, nátorágot, míg **Lupu** kamarától s egyelőre a szenátori helyét. A te be, hogy a szenátorság képviselői mandátum harc egyre kiújulóan fog.

Az **Univerul** mai sajtó 1929. évi beszédét, dolt a szenátusban, arról, hogy Stere tagja letnek?

— **Ez az ember** — san. — **Lunina** című levei lövészárkba katonák letévére szőlőtől nagyobb nemzeti szegénység idezhette volna a jön ebbe a testületbe, az **Univerul** ismét nátor-tábornokokat, hozsolidaritást Presánnak felfogásával. **Iorga** is t és azt írja, hogy a ork kell, hogy legyenek erl

A nemzeti-gadja el a nált ajándé

Bucuresti. Saját tulajdonában kormány az ellenék a ta négy szenátort s a lasztásoknál nem állít vonatkozólag a nemzedekes hivatalos közlést

Téves egyes lapok hogy a kormány ezekenemzeti parasztpárt ve

Vér

Aminiszterelnök felhívást intéz az ellenzéki pártokhoz

Az igazolási vita megrövidítését kívánja. — Szenvedélyes tiltakozás Stere szenátorsága ellen

Bucuresti. Saját tud. Ma délután a képviselőházban Tatarescu miniszterelnök azt a kérést fogja intézni az ellenzéki pártokhoz, rövidítsék le az igazolási vitát, hogy a kormány, illetve a parlament hozzá tudjon már látni a törvényhozási munkához.

A kamarában valóban igen lasan halad az igazolás. A tegnapi délutáni ülésen, amely a képviselők igen mérsékelt érdeklődése mellett folyt le, csak négy megye választásait igazolták. Még hátra van 19 megye. Az optálások során Goga krassói mandátumát tartotta meg, Mihalache a sibiuit, Cipaiianu a kisküküllő-megyét.

Nistor kisebbségi miniszter a jogszerűtlen szenátorságért optált, Ioanitescu szintén szenátorságért, míg Lupu nem tudott megválni a kamarától s egyelőre nem foglalja el jogszerűtlen szenátori helyét. Stere még nem jelentette be, hogy a szenátorság mellett dönt-e, vagy képviselői mandátuma mellett, de azért a harc egyre kiújulóan folyik ellene.

Az *Universul* mai száma idézi Presan marsall 1929. évi beszédét, amelyet akkor mondott a szenátusban, amikor ismét szó volt arról, hogy Stere tagja legyen ennek a testületnek?

— Ez az ember — mondotta akkor Presan, — *Lunina* című lapját dobáltatta a moldvai lövészárkokba katonáinknak és a fegyverek letévesére szólította fel őket. Ezzel a legnagyobb nemzeti szerencsétlenséget és szegényt idézhette volna elő. Ha ez az ember bejön ebbe a testületbe, én kilépek.

Az *Universul* ismétellen felszólítja a szenátor-tábornokokat, hogy most is vállaljanak szolidaritást Presánnak 1929-ben hangoztatott felfogásával. *Iorga* is támadja lapjában Sterét és azt írja, hogy a román politikai életben is kell, hogy legyenek erkölcsi lehetetlenségek.

A nemzeti-parasztpárt nem fogadja el a liberálistámpárt által kínált ajándékmandátumokat.

Bucuresti. Saját tud. Megírtuk, hogy a kormány az ellenzék megbékítésére lemondatta négy szenátorát s a kifrandó részleges választásoknál nem állított ellenjelölteket. Erre vonatkozólag a nemzeti parasztpárt most érdekes hivatalos közlést adott ki:

Téves egyes lapoknak az az értesülése, hogy a kormány ezeket az engedményeket a nemzeti parasztpárt vezetésével, vagy vala-

melyik tagjával folytatott tárgyalások eredményeként tette volna. A párt nem tárgyalta erről. A nemzeti parasztpárt nem kívánt mást, mint a választási visszaélések elkövetőinek megbüntetését és a csalásokkal beszennyezett

választások megsemmisítését.

A szenátorlemondások csak belső párt-érdek számításai szerint történtek. Ezzel az eljárással a kormány egyrészt szolidaritást vállal a választási visszaélésekkel, másrészt lehetetlenné teszi a kormány és az ellenzék közötti politikai feszültség enyhítését, aminek egyetlen módja lenne: a választások idején elkövetett bűncselekmények szigorú megőrlése s az ebből folyó következtetések levonása.

A nemzeti parasztpárt kérni fogja a kormányt, hogy igenis, állítson jelölteket a részleges választásokon, de azokat törvényesen és becsületesen folytassa le.

A belügyminiszter nyilatkozik a közigazgatás reformjáról

A megyei és községi tanácsok állandóságát a régi magyar törvény módszerével biztosítja

Bucuresti. Saját tud. A hétfő esti minisztertanács után Inculetz belügyminiszter intervjut adott a közigazgatási reform javaslatáról:

— A minisztertanács jóvá is hagyta, — mondotta, — a közigazgatási törvény néhány szakaszának módosítására vonatkozó javaslatot. Egyelőre csak néhány változtatást eszközölünk, a közigazgatási törvény teljes reformját az őszi ülésszakon fogjuk megvalósítani. A jelenlegi módosítások alapján a következő elvek állanak: a tekintély megőrzése, a folytatólágosság, az egyszerűség, a takarékoság.

— Azt akarjuk, hogy a polgármester segítőtársaival együtt több tekintélyt gyakorolhasson. A megyei tanácsoknál megmaradnak az állandó delegációk, a falusi, községi tanácsok megválasztásánál a primárt az egész tanácsal egyetemben egyazon listán választják meg, nem úgy, mint ahogy a jelenlegi törvény előírja, amely szerint a primárt külön listán választják.

— A folytatólágosságot két intézkedés biztosítja: a tanácsokat hat évre fogják megválasztani, az első három év leforgása után azonban a tanácsosok fele sorshuzás útján kiválik s helyükbe új tanácsosokat választanak. A következő három év végén a tanács másik felének mandátumai is lejárnak s helyettük megint újakat választanak és így tovább. (A régi magyar közigazgatási törvényből átvett módszer). Eszerint a tanács korlátlan ideig, folytatólágosan működhetnek.

— A folytatólágosságot biztosítja egy másik intézkedés is: a városi és municipális tanácsoknak jogszerűtlen tagja lesz a jövőben a volt polgármester, illetve prefektus, a falusi községi tanácsok (comune rurale) intellektuali-

zálása (!) céljából pedig e tanácsok jogszerűtlen tagja lesz a lelkész, a tanító és a körorvos. Minden falusi és városi községi, továbbá municipális és megyei tanács tagjai számának csökkentését javasoljuk törvénytervezetünkben, amivel egyrészt megkönnyítjük a tanácsok munkáját, másrészt pedig nagy megtakarításokat eszközölünk.

Javasoltunk még bizonyos egyszerűsítéseket a községek területének meghatározására, egyes falvaknak egyik falusi községből a másikba való áthelyezésére és egyes községeknek más megyékhez való csatolására is.

— Ezek azok a módosítások, — fejezte be nyilatkozatát Inculetz, — amelyek lehetővé tesznek majd számunkra egy jobb és olcsóbb közigazgatást.

Csökkentik a fényüzési adót és változások lesznek az elemi és globális adónál.

Bucuresti. Saját tud. Hétfőn este 7 órai kezdettel minisztertanács volt, Tatarescu elnöke alatt. Slavescu pénzügyminiszter ismertette az adókönyvitésre vonatkozó törvényjavaslat alapelveit. E könnyítéseket összesen hét törvényjavaslat foglalja magában.

A tegnap esti minisztertanácsban Slavescu pénzügyminiszter egyelőre a következőket fejtette:

Az egyenes adótörvényt módosító javaslatot, amely az elemi és globális adókra nézve tartalmaz változtatásokat, azután a javaslatokat, amelyek értelmében csökkenteni fognak a fényüzési adók és illetékek hányadai, végül a javaslatot, amely a bélyegtörvény számos intézkedését módosítja.

Véres utcai harcok Párizsban a karhatalom és a tüntetők között

A nizzai karneválon

Most zajlott le a világhírű s ma már a velenceit is felülmúló nizzai karnevál, amelyről mi is hoztunk már képeket s a világ képeslapjai tele voltak vele. Olaszországban utazó munkatársunk: Sziklay Györgyike megbízásunkból átutazott San-Remóból Nizzába, a karneválra s a következő érdekes szép riportban számol be a karneválról.

Nizza, 1934. február 1.

A hegyeken három autót kanyarog, három magasságban. Egyik oldalon a hegy meredekre vágott szürke-sárga sziklasebei, a másik oldalon terméskő kerítés. Minden kanyarodónál az út vastag fehér vonallal kiegészítve van osztva, hogy a szembejövő autók össze ne ütközzenek. A középső uton indulunk el. Ez a legújabb. Négyéve épült. Egyik oldalán mély szakadékok szédítenek, amelyeken túl a tenger játszik ezer szint. Fehér tájakkal határolja az öblöket.

A fehér határig San Remo után három város áll a tengerparton. Ospedaletto és Bordighiera játékkaszinóit pár évvel ezelőtt a Duce bezáratta. Egyedül a sanremói működik, csak azért, hogy az idegenforgalom megmaradjon.

Ventimiglia. Nagyobb határváros. Pillanatok alatt adja meg a francia konzulátus a vizumot és rohan tovább az autó.

Grimaldi. Villanegyed. Közvetlenül az olasz vám előtt magas terméskő fal felette még kétféle zöld récs. Hegyreemelkedő park. A hatalmas villa alig látszik. A sok déli növény eltakarja. Közel a kerítéshez majomketrecek állanak. Voronoff, a világhírű orvos-professzor kastélya. Le van eresztve minden ablakredőny. Senki sincs otthon. A ketrecek is üresek.

A francia határ. Fehér, festett csík a sziklafalon és a trikolor. Lenn, a mérhetetlen mélységben földnyelvek nyulnak a tengerbe. Mindegyiken egy város. Menton. Beaulieu. Villefranche. Épületeik olvanok felülről, mint egymás mellé rakott, pasztellszínű, apró játékházak. Egyik hegytetőn régi középkori vár áll. Minden fala ép. Vendéglőt rendezett belé az élelmes francia. A hegy alján lift. Fehér táblán: „Felvonó a Château de Madrid vendéglőhöz”.

Autóbuszok, magánautók egymást kergetik a gyönyörűen kiépített úton. Néhol hegyek közé kanyarodunk és pillanatokra eltűnik a tenger. Kopár, sárgás sziklákról szürkéslevelű olajfaerdők hajlanak derékszögben a levegőbe.

Monte-Carloban.

Egyszerre kibontakozik a tengerpart és elővigyorgor a kártyások és szerencsevadászok álma: Monte-Carlo. Autóknak serpentinutakon kanyarogva ereszkedik le a városba. Piros és zöld világitótornyú moló nyulik be, egymással szembe a tengerbe, kikötőkaput képezve. Benn, az öbölben egymás mellett horgonyoznak halászbárkák, vitorlások, amerikai magánjachtok, gőzhajók. Magas, szikladomb félszigeten áll a monacói fejedelem pompás, soktornyú várkastélya. Felhúzott, fehér lobogójával hirdeti, hogy otthon van a várúr.

Visszanevez a város mélyebben fekvő részére, a színes, lapostetőjű házak, sziklacsúcsos háttérrel, mintha modern festmény volna. Mintha nem lenne három dimenziójuk.

A barokkos, hatalmas játékkaszinó magas, köríves ablakai kívülről vastagon párnáztak. Előtte széles tengeri sétány vezet. Két részre van osztva. Itt szokták a híres montecarói autóversenyeket tartani. Hegyekvezető, széles utakon szállodák, villák, elegáns üzletek. Leghíresebb párizsi cégek lerakatai.

Könyvkereskedés előtt állok meg. A kirakat közepén, feltűnő helyen könyvujdonság. Dimplapja: fotomontázs. Férfiprofil. Halántékától bőven csorog a piros vér. Háttérben bankvázat ostromol a tömeg. A könyv írója: Paul Lenglois. Címe: *Vie et mort de Stavisky*. (Stavisky élete és halála). Cim alatt vörös átkötőzalag. Zola idézett mondata: *La vérité est en marche*. (Utban az igazság). A nyomdafestéktől és vértől még frissen párolgó könyvnek öt frank az ára. (Ennyit sajnós, nem bír meg az

ujságirói zseb és nem veszem meg).

Fürge kocsi az ideális autótól habzóolja a kilométereket. Egy kanyarodó után hirtelen szembetűnnek zöld ciprusoktól sötét dombon kiemelkedő hófehér márvány síremlékek. A nizzai arisztokrácia külön temetője. Haragos, hideg szél csavarja a fákat. A pálmák karsu levelei mint zöld selyemszalagok hullámoznak a levegőben.

Nizzában.

Tizenöt perc alatt Nizzába értünk. A tengerparti sétánynál állunk meg. Épületóriások egymás mellett. Két sarkot foglal el Nizza legelőkelőbb szállodája, a barokkszerű, ötemeletes, művészi szobrokkal díszített Negresco. Fehér vászontáblán hirdeti 1934-es árait: egy személy 110 frank, két személy 200 frank. Természetesen naponta.

Nem messze nyolcemeletes modern bérház. Tíz földigéző ablak kirakata a Renault autócégé. Földszintjén hatalmas mozi van. Színes képekkel hirdeti a „Kereszt, jeqyében” című filmet.

Palinás zöldkupolájú fürdőház. cölöpökre építve ragyog a tengerben. Strandfürdő és vendéglő.

Hófehér a korzó járdája, kényelmes székei, a tenger felé néző vasrácsa. A fehér uton mint katonaszázad állanak glédában a különböző országjelzésű és színű, fényes luxusautók.

Az esti karnevál.

Nizza legnagyobb terén a „Place de Masséna”-n már előkészültek az esti karneválra. A járdákat kerítéssel határolták körül. Dróttal sűrűn egymáshoz fűzött méteres, hegyes lécek. A kerítésen belül tribün csoportok, megjelölve az abecé betűivel. Körben a tér összes házain apró, színes villanykörtekkel kirakott, művészi megfestett díszletek. Az egész tér Cythère kertjévé alakult át. Vénusz születését és Vénusz ébredését ábrázolja a két

Még néhány példány kapható

a következő naptárakból:

ERDELYI SZENT CSALAD NAPTAR.

Sima papíron, igen szép képekkel, művészi borítással, a legváltozatosabb tartalommal. 160 oldal. Ara: 20 lei

MESEMONDO NAPTAR.

Nepies, érdekesítő tartalom, teljes vasárnapok, piros fekete naptárrész. 112 oldal. Ara: 15 lei

FOLDMŰVELEK NAPTARA.

Nepies, érdekesítő tartalom, teljes vasárnapok, piros fekete naptárrész. 112 oldal. Ara: 15 lei

KERESZTÉNY ÉLET KÉPES NAGY NAPTAR

Nepies, érdekesítő tartalom, teljes vasárnapok, piros fekete naptárrész. 112 oldal. Ara: 15 lei

PAZMÁNY PETER NAGY KÉPES NAPTAR

Nepies, érdekesítő tartalom, teljes vasárnapok, piros fekete naptárrész. 112 oldal. Ara: 15 lei

MARIAPOCSI KÉPES NAGY NAPTAR.

Nepies, érdekesítő tartalom, teljes vasárnapok, piros fekete naptárrész. 112 oldal. Ara: 15 lei

Magános megrendelőknek legalább 20 példány rendelése esetén 100% engedmény, 20 példányon felül rendelése esetén a szállítási költséget a kiadó viseli. Könyvkereskedőknek legalább 30 példány rendelése esetén 25% engedmény.

ERDELYI LAPOK NAPTÁRSZÁLYA

ruhátlan nőalak, amelyek hosszú, lengő hajukba és artisztikus meztelenségükbe voltak öltözve. Ezeket jobbra és balra történelmi szerelmek, szerelmi történetek. A térről elvezető Avenue de la Victoire piatánsorát Karnevál fodrásza fésülte meg csodálatosan. Hatalmas női fejeket szerpentinszalagok ezreivel erősítettek kétfelől a fákhoz. Az egyenes út végeláthatatlanságában összeérő baldachinnal takarták el a sötétedő eget. Fél kilenkor ezen keresztül vonul be Karnevál herceg és udvartartása a tribünök elé. Már nyolc órakor ember ember hátán nyüzsgött a Masséna tere és a környező utcákban. Süvítő hideg szél tépáza mindenfelé a díszeket. A tribünökön egy helyet sem lehetett kapni. A legelsőn ül a karnevál-bizottság, amely február 1-től huszonnégy keddig az esténként felvonuló menetek közül tizezer frankot ítélt a legművészebben elgondolt csoportozatnak és ötezer frankot a legszebb jelmeznek.

Egyszerre gyullt fel az 50 ezer színes villanykörte és 650 reflektor. Nappali fénynél erősebb világosság lett. Ezer kilowatt táplálja a lámpákat és összesen 40 kilométer villanyzsinórt használtak fel. Leirhatatlan szín- és pompatozódás ragadta lassan erősödő jókedvre a nézőtömeget.

Jön Karnevál herceg.

Fél kilenkor mozsárdurrogás adta tudtul hogy:

— 56-ik Karnevál herceg részt akar venni a füzletekre rendezett ünnepeken.

Az előőrök és kürtösök után nagy, letakart autókamionon, szivarral szájában, mosolygósan érkezett a testalkatra is igen hatalmas, frakkos herceg. Pezsgőhűtő vödörön ült és egy pincér a szívből kilépő Amort nyújtja feléje. Körülötte eldőlt pezsgősüvegek és térdelő, gigászi termetű nők könyörögnek. A herceg két kezét felemelve megadja magát. Az autót jelmez alakok táncolják körül vidám indulók pattogó ütemére. A nép harsogva éljenez.

Felvonul a szerelem Adám és Évától kezdve a mai korig Egetverő hahota és taps fogadta a menet Deliláját, amint Sámson egyetlen hajszálát vágja le. Rómaiak. Középkor. Ujkor. Huszadik század. Utána újra autók: Romeo és Julia erkélyjelenete. Robinzon.

Szerpentincsata

Hullámzik a rengeteg nép. Színek. A menetben levők szákszámra öntik egymás fejére a konfettit. Bokáig süppedő konfettiben járnak már a széles kocsin. Szerpentinek repülnek. Egyik-másik alak mozogni sem tud már, annyira körültekerték szerpentinnel. Szédítően kavargó színes zaj. Kevés az ember szemének sugara ahhoz, hogy mindent megláthasson.

Felvirágozott lovasmenet következik. „A feketék szerelme”, „szerelem szigete”, nizzai, spanyol, japán szerelem. Csodaszép jelmezek. Ezerszínű virág a lovakon.

Gyalogos csoportok. „A szerelmi házasság”. Termetes, hófehérbe öltözött menyasszony. Cingár vőlegény lépegett mellette földresütött szemmel. „Madame Sans Gene és barátai” ugrálnak utánuk.

Hahotázó vidám jökegy mindenfelé. Vakitanak az erősfényű, színes lámpák és fehér fényzőrök. A fülsiketítő lármát tulharsogja a vidám muzsika.

Káprázatosan váltakoznak a pompás jelmezek színes képe. Bódult szívaj. A házak ablakaiból szerpentinek, virágok és konfettieső hull. Alulról viszonzózzák a támadást és valóságos konfettis virágcsata, szerpentínűkötet fejlődik ki.

Nevetéstől, zajtól, színtől, zenétől, fénytől megrészegül mindenki. Szédülten tántorognak együtt a nézők és álarcosok, nizzaiak és külföldiek.

És ebben a mámoros hangulatban vonul be február 1-én éjszaka „56. Karnevál herceg” a nevetés és boldonság királya, kedves városába, Nizzába.

Sziklay Györgyike

Minden katolikusnak meg kell ismerkednie szent hite kulturális értékeivel! Még ma rendeljük meg a KATOLIKUS LEXIKONT!

H

Központi szerkesztés
Oradea, S
Postatakarékpénztár

Felelősszerke

Clui szerkesztő
Cluj, Pajta

Kéziratokat nem ör

Időjárás. A bu jelentése szerint v huszonnégy órára hócsökkenéssel. Ejj zet, néhol hó, hav

Erdélyi Miklós

oradeai színház v helyezették örök ny kórház halottas délelőtt 11 órakor

pai kamarás a gy virágokkal borított tárra helyezették, a rost vitte utolsó u ra, számosan kísé

tuk: dr Verzar Ist kopf Béla orvosok terhelyezett és akik a színészekk

gött haladtak. Am délyi koporsójává nekár gyászinduló bertömög várt a

előtt megállt a k csúzott meleg sz a Szigligeti Társa

pedig régi színés mondott rövid bú indulójának hang

lott az olaszí tem ünnepekt művésze lyezték örök nyug temetkezési vállal

ahogy azt a vára nepelt igazgatója a közönséget Par

részlet, amikor el engedte el a k Erdélyi nevelt le

pedig, dacára az érkezhett meg, Ők és Erdélyi k szeretett, csak a temetésen.

A város állan előtti ülésén, nap polgármester mel

délyi Miklóst, ak polgára és évtize volt. A polgárme Soós István alpo

sebben is méltas magyar kultúra délyi Miklós — r István — s munk

szolgált. Dr Soc mány elhatározta jegyzőkönyvileg bejelentette, hogy hozza a temetés

Régi váltóúrl váltóúrlapok tov azonban az 1934. bélyegeztetni.

A mezőgazda számuk csökken Kedden délelőtt marak számát je gében összegyűlt kamaráinak elnö azon szándéka e marak számát je rai elnökök arra hogy a kamarák gazdaság érdeke

HIREK

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea, Str. Regele Carol II 5.
Postafatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 27.

Felelős szerkesztő: **Perédi György**

Csújszerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cisaj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza

Időjárás. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint várható időjárás a következő huszonnégy órára: Északi légáramlás, további hőcsökkenéssel. Éjjel fagy, nappal változó felhőzet, néhol hó, havas eső.

Erdélyi Miklós temetése. Erdélyi Miklóst, az oradeai színház volt igazgatóját kedden délelőtt helyezték örök nyugalomra. A bihormegyei kórház halottas házában felállított ravatalnál délelőtt 11 órakor kezdte meg Gyepess Imre pápai kamarás a gyászszertartást, amely után a virágokkal borított koporsót arra a díszes baltára helyezték, amely valamikor Schlauch biborost vitte utolsó útján. A hideg, szeles idő dacára, számosan kísérték a gyászkocsit. Köztük láttuk: dr. Verzár István, dr. Szőke Ferenc, dr. Rosskopf Béla orvosokat, dr. Soós István polgármesterhelyettes és Kőszeghy József főmérnököt, akik a színészekkel együtt közvetlen a kocsi mögött haladtak. Amikor a színház elé fordult Erdélyi koporsójával a gyászkocsi, a színházi zenekar gyászdinulóba kezdett. Itt már óriási embertömeg várt a koporsóra. A színház lépcsője előtt megállt a kocsi. Elsőnek Parlagi Lajos búcsúzott meleg szavakkal, majd Perédi György, a Szigligeti Társaság és az újságírói kar, végül pedig régi színésztársai nevében Tompa Béla mondott rövid búcsúbeszédet. A zenekar gyászdinulójának hangjai mellett indult tovább a halott az olasz temetőbe, ahol felesége, az egykor ünnepelt művésznő, Kovács Mariska mellé helyezték örök nyugalomra. A temetést a Kegyelet temetkezési vállalat rendezte olyan díszesen, ahogy azt a váradi színház harmincéven át ünnepelt igazgatója megérdemelte. Szíven érintette a közönséget Parlagi Lajosnak beszédéből az a részlet, amikor elmondta, hogy Gróf Lászlót nem engedte el a kötelességteljesítés Bucurestiből, Erdélyi nevelt leánya Grófné Polgár Mariska pedig, dacára az érkezését jelző táviratnak, nem érkezhett meg, mert orvosa nem engedte el. Ők és Erdélyi kis unokája, akit oly rajongva szeretett, csak a lelkiükkel jelenhettek meg a temetésen.

A város állandó választmányának keddi délelőtti ülésén, napirend előtt dr. Moșoiu Tiberiu polgármester meleg szavakkal parentálta el Erdélyi Miklóst, aki a város egyik legérdemesebb polgára és évtizedeken keresztül szinigazgatója volt. A polgármester ezután átadta a szót dr. Soós István alpolgármesternek, hogy részletebben is méltassa Erdélyi Miklós érdemeit. A magyar kultúra fáradhatatlan harcosa volt Erdélyi Miklós — mondotta többek között dr. Soós István — s munkájával az egyetemes kultúrát is szolgálta. Dr. Soós István javaslatára a választmány elhatározta, hogy Erdélyi Miklós nevét jegyzőkönyvileg megörökíti s az alpolgármester bejelentette, hogy a város ezeröttszáz lejjel járult hozzá a temetés költségeihez.

Régi váltóúrlapok új bélyeggel. Az 1931. évi váltóúrlapok továbbra is érvényben maradnak, azonban az 1934. évre megfelelően le kell azokat bélyegeztetni.

A mezőgazdasági kamarák tiltakozása létszámuk csökkentése ellen. Bucuresti. Saját tud. Kedden délelőtt 11 órakor a Mezőgazdasági Kamarák számát jelentékenyen csökkenti. A kamarákban összegyűltek az ország 71 mezőgazdasági kamaráinak elnökei és tiltakoztak a kormány azon szándéka ellen, hogy a mezőgazdasági kamarák számát jelentékenyen csökkenti. A kamarai elnökök arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a kamarák számának csökkentése a mezőgazdaság érdekeit igen károsan befolyásolja.

Az új kompenzációs rendszer nagyobb szabadságot enged a nyerstermékek behozatalának

— Megszigorítják a félig feldolgozott áruk behozatalát —

Bucuresti. Saját tud. Hétfőn este ismét értekezlet volt a Banca Naționalăban az új kompenzációs rendszer megállapítására. Az értekezleten ismét résztvettek a Nemzeti Bank és a kormány képviselői. Az új rendszer fenntartja a jelenlegi korlátozások rendszerét, úgy a kontingensek hányada, mint a valutakiadás tekinté-

ben. Változás lesz azonban az, hogy a nyerstermékek behozatalának nagyobb szabadságot enged és nagyobb megszorításokat eszközöl a félig feldolgozott áruk behozatalára. Vegyes és egyetlen bizottság fog dönteni a behozatali és valutakérvények ügyében.

Seletzky a Semmitőszék előtt. Bucuresti. Saját tud. Kedden reggel 9 órakor kezdődött meg Seletzky-ügyének semmitőszéki tárgyalása. Seletzky ugyanis annakidején a Semmitőszékhez fellebbezett azzal, hogy a katonai bíróság nem volt illetékes az ő ügyében ítéletet hozni.

Dr. Stettner királyi közjegyző pore az állam ellen. Az igazságügyminiszter a múlt évben minden indokolás nélkül megvonta a jogot dr. Stettner János secueni királyi közjegyzőtől, aki a miniszteri végzést közigazgatási perrel támadta meg. A felperes szerint a miniszter intézkedése jogtalan volt, mert egy királyi közjegyzővel szemben eljárni csak fegyelmi uton lehet. Dr. Stettner János jogtalan elmozdítása után pályázatot hirdettek a közjegyzői állásra, amit dr. Stettner is megpályázott. Dr. Pop Miklóst nevezték ki, aki a közjegyzői irodát meg is nyitotta. Stettner keresetében az első tárgyalást múlt év decemberében tartotta meg az oradeai tábla. A tárgyalást azonban januárra halasztották, mert a közigazgatási keresettel egyidejűleg dr. Stettner dr. Pop Miklóst is perrel támadta meg. A januári tárgyaláson dr. Pop Miklós előadta, hogy tudomása szerint dr. Stettner elmozdítása után megpályázott egy magyarországi közjegyzői állást is és azt meg is kapta, tehát nem volt joga a secueni közjegyzőségre is pályázni. Szerinte a közigazgatási kereset is jogtalan, mert dr. Stettner megpályázta a secueni közjegyzőséget és ezzel elismerte felmentését. A bíróság elrendelte, hogy dr. Pop Miklós bizonyítsa be azt, hogy Stettner valóban kinevezett magyarországi közjegyző és a tárgyalást február 13-ra halasztotta. A keddi főtárgyaláson a bíróság felolvasta a Semmitőszék egyik rendelkezését, amely megemlíti a miniszteriumok jogi személyiségét. Így Stettner nem indíthat közigazgatási pert a miniszterium ellen. Erre Stettner keresetét visszavonta és új keresetet indított az állam ellen és ebben az igazságügyminiszteriumot nem mint jogi személyiséget, hanem mint az állam képviselőjét támadta meg. A tárgyalást a tábla március 6-ra halasztotta és erre megidézte az igazságügyminisztert is.

Palesztina-kiállítás Berlinben. Berlinből jelentik: A német fővárosi cionista szervezete február 4. és 10. között propagandacélzatu Palesztina-kiállítást rendezett. Az „Erec Jisráél, a zsidók országa” jelszavával megnyitott kiállításon képekben, statisztikai táblázatokban és modellekben bemutatták a mezőgazdaság, a városépítés, a közlekedés, az ipar, a kereskedelem és a közoktatásügyi eddigi érdekességeit, valamint a berlini zsidóság történelmének muzeális emlékeit. Az ünnepies megnyitás alkalmával Kurst Blumenfeld tartott nagy előadást a palesztinai országépítésről.

Zürichi zárlat. Párizs 20.38, London 15.76, Newyork 312 fél, Brüsszel 72.07 fél, Milánó 27.18, Madrid 41.95, Amszterdam 208.15, Berlin 122.05, Bécs 73.30 (56.87), Prága 15.28 fél, Varsó 58.20, Belgrád 700, Bucuresti 305.

Kuncz Aladár:

FEKETE KOLOSTOR

Feljegyzések a francia internáltságból.

Propaganda kiadás.

A ra gyönyörű 90 lei és portó.

Kapható az „Erdélyi Lapok” könyvtárában.

Vámháboru Anglia és Franciaország között. Londonból jelentik: Anglia és Franciaország között kedd hajnalra kitört a vámháboru. Párizsi jelentések szerint a francia kormány első hivatali ténykedése az volt, hogy megtorló intézkedéseket hozott a francia árukra kivetett angol pótvám miatt. A francia kormány már utnak is indította Londonba azt a jegyzéket, amelyben tudatja elhatározásáról az angol kormányt. — Párizsból jelentik: A francia kormány Londonban jegyzéket nyújtott át, amelyben keddtől, február 13-tól, kezdődőleg felmondja az 1826-ban kötött francia—angol kereskedelmi és hajózási egyezményt, valamint az ugyanerről 1882-ben kötött német egyezményt. A francia kormány egyben kéri az angol kormányt, hogy kezdjen sürgősen tárgyalásokat a vámháboru kiélesedésének megakadályozására. Ugy az angol, mint a francia sajtó megállapítja, hogy a helyzet rendkívül kiéleződött.

Sulyos incidens a kamara keddi ülésén. Bucuresti. Saját tud. A kamara keddi délelőtti ülése sulyos incidenssel kezdődött. Raducanu volt miniszter, nemzeti-parasztpárti képviselő kijelentette, hogy miután az ülés-teremben csak 20-an vannak, a miniszteri széksorok pedig üresek, az ülést nem lehet megtartani. Bacalbasa elnök és a többségi képviselők erre hangoztatták, hogy a nemzeti-parasztpárti kormány alatt is tartott a parlament ilyen körülmények között ülést. Szóváltás keletkezett, amelynek során mindkét részről nem éppen hízegő kifejezéseket dobáltak egymáshoz. Az elnök megbotránkozásának adott kifejezést, megállapítva, hogy ilyet életében még nem hallott. A legnagyobb vihar közepette lépett be Inculeț belügyminiszter és kijelentette, hogy a parlament két táborra oszlik: egyik, amelyik mindenáron az igazolási vitát akarja folytatni, a másik pedig komoly törvényhozási munkát akar végezni. A nemzeti-parasztpárt ezzel a vitával akarja elterelni a figyelmet arról, hogy elvesztette a népszerűségét. Ilyen előzmények után a képviselőház a továbbiak során ismét igazolta néhány megye választását.

Husz napig volt az őserdőben gangsterek foglya. Bremer, a dussgazdag st. pauli bankár, akit ismeretlen tettesek január 20-án a minnesotai őserdőbe hurcoltak, csütörtök déli tizenkét órakor hazaérkezett st. pauli lakására. Hozzá-tartozói előző nap kifizették a banditák részéről követelt 200.000 dollár váltságdíjat, amire a gangsterek szabadon engedték a bankárt. Bremer bankár testileg és szellemileg teljesen le-tört a közel husznapos fogságban. Elmondotta, hogy a banditák egész idő alatt folyton kínózták és éhezették. Hogy hol tartották fogva és merre van a banditák rejtekhelye, azt Bremer bankár nem merte elárulni, mert attól fél, hogy a gangsterek váres bosszút állnának rajta.

Leugrott a második emeletről — a talpára esett. Debrecenből jelentik: Kis János kerékgyártósegéd felment az iparostanonciskola II. emeletére, kinyitotta az ablakot és levetette magát. Esméletlenül terült el a földön. A mentőket hívták, akik amikor tüzetesebben megvizsgálták, kiderült, hogy a fiatalembernek semmi komolyabb baja nem történt, csupán a talpán szakadt fel kissé a bőr. A járókelők szerint az öngyilkosjelölt a második emeletről a talpára esett. A klinikai vizsgálat is azt állapította meg, hogy sem csontja nem törött, sem belső sérüléseket nem szenvedett.

Paraguayi katonaszállító ügynökök toboroznak harcosokat Erdélyben

Brasov. Saját tud. Délamerika közepén fekszik két állam, amelynek nevét mostanában gyakran olvashatjuk a napilapok hasábjain. Paraguay és Bolivia. A két állam hosszú idő óta háborús viszonyban van egymással. Négy-száz kilométer hosszú határvonalon küzdenek egymással s ha ez a háború korántsem olyan heves, mint a világháború, mégis szépszámmal hullanak el az emberek. Ezeknek a pótlására Délamerika mindenre elszánt indiánjai és kevertvérűi között, úgy látszik, nincs elég ember s a paraguayi kormány ügynökeit szétküldötte a világ minden részébe, harcosokat toborozni. Egy közülök eljutott Brasovba is és itt igyekezik hiszékeny embereket rábírni arra, hogy hagyjanak itt szülőföldet, családot, állást és vágyjanak neki az ismeretlen világnak, a harcra, az életveszélynek. Az ügynök azt ízei, hogy ingyen kiszállítja Délamerikába. A paraguayi zsoldos hadseregben pedig öt-ezer leinek megfelelő havifizetést, biztosítá-

nak. Felhívjuk a hatóságok figyelmét az emberkereskedelemnek erre a fajtájára, egyben figyelmeztetünk minden kalandvágyó fiatal-embert arra, hogy óriási veszedelem elé menjenek, az ügynökök szokás szerint becsaphatják és nem lesz, aki megvédje őket, nem bírják ki az éhhalált. Idegen zsoldban, háborúban meghalni a paraguayai határkiigazítás érdekéért semmiképp sem érdemes.

A kivándorlatlanok egy felelője ez a toborzás, amely azonban eszünkbe kell, hogy juttassa azoknak a szerény marvaroknak a sorát, akik 1919-1927-ig vándoroltak ki Délamerikába, akikről alig hallani már hírt, százezérekkel pusztultak el férfiak, gyermekek, asszonyok az európai ember által kibírhatatlan klímában, kigyó, mérgező pókok csípésétől s a szinte elkerülhetetlen malária-szurozoktól megkapott sárgalázertől, amely menibetetlenül sírba tesz minden idegent.

Pert indított a halott Anatole France ellen, a francia hadügyminiszterium pénztárosa, Lemoine János. A pénztáros szerint az író Pártútó angyalok című regényében szerepel egy pénztáros, aki később megőrül: szerinte France róla mintázta ezt a figuráját. A pert csak azért nem állott módjában hamarabb megindítani, mert tizenegyvet az örültek házában töltött, ahova a felesége záratta be bosszúból. Most végre sikerült elérnie, hogy törvényszéki orvosszakértők vizsgálják meg; ezek megállapították, hogy teljesen épelméjű és kiszabadították a zárt intézetből. Lemoine helyett most felesége került rács mögé, mert férje feljelentésére letartóztatták.

Elárastották az országot hamis ötszázlesekkel. Brasov. Saját tud. Jelentettük már, hogy a rendőrségnek egy ötszázlesek hamisító bandát sikerült elfognia. A vallomások alapján megállapítható, hogy több millió értékű ötszázlesek gyártottak a brasovi pénzhamisítók. A hamis pénz nagyrészt forgalomba is hozták. A társaság működési köre kiterjedt az egész országra. A bucuresti rendőrség a brasovi rendőrség megkeresésére letartóztatta Péter Béla festőt, akiről kiderült, hogy ő volt a pénzhamisító üzem rajzolója. A nagyszabású ügyben még számos letartóztatás várható.

A Székelység IV. évfolyamának új száma most jelent meg a szokásos módon, minden sorával a Székelyfölddel és népével foglalkozva. A múlt 1933. évi tartalomjegyzékéből kitévünk, hogy micsoda rengeteg adatot mentett meg ez a szerény kis lap s az eddigi tömör tartalom mutatja a leközlőhívők sokaságát. Az új számban a világhírű amerikai utazó és természettudós Xantus János életrajzát írja Gaál Sándor. Erdős gyakorlati megállapításokat tartalmaz. Ferenczi dr. cikkek a Székelyföld kihaló állatairól. Szilády Zoltán, a kiváló kutató a bivalyra vonatkozóan kér adatokat. Az Attila kérdés a világproblémává nőtt értékéhez szolgáltat érdekes újabb felfedezéseket. Az Odorheien megjelenő lap évi ára 100 lei (tanulmányoknak, lelkészeknek és nyugdíjasoknak csak 60 lei).

Elítélték egy bojtai kovácsmestert, mert szidalmazta a munkásbiztosítót. Még 1933 elején történt, hogy Beóvits Cornél, a devai kerületi munkásbiztosító pénztár végrehajtója e minőségben kiszállt Susán Petru bojtai kovácsmesterekhez, végrehajtás végett. A kovács „tolvaj banda” címmel illette az egész munkásbiztosítási intézményt. A pénztár feljelentésére Susán a törvényszék nyolcnapi elzárással és 200 lei pénzbírsággal sújtotta. A kovácsmester fellebbezett.

* Aranyérel és az evvel járó béldugulás, repedés, kelés, gyakori vizeleti inger, derékfájás, mellszorulás, szivdobogás és szédülési rohamoknál a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez.

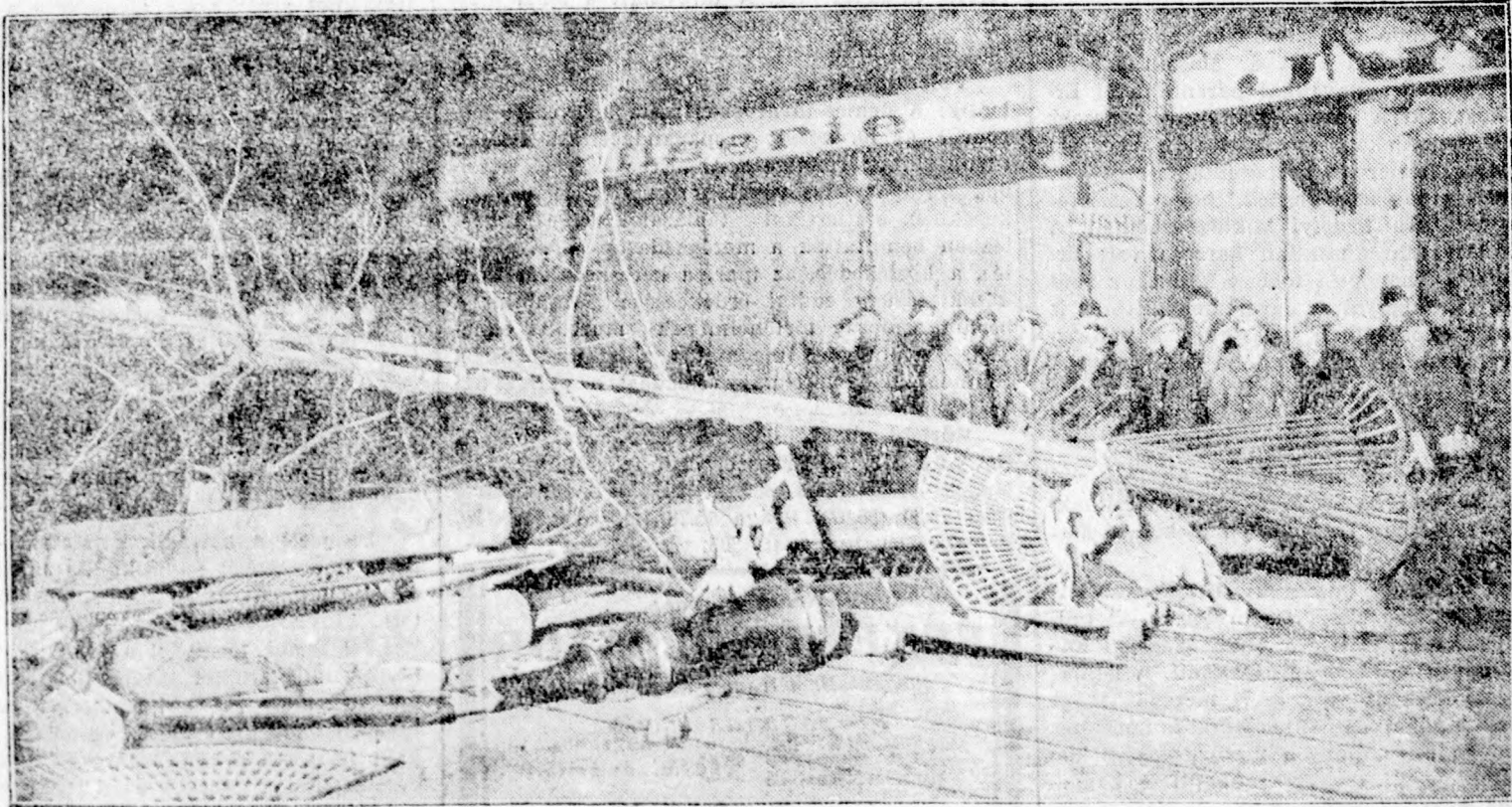
A plébánosok és egyesületi vezetők figyelmébe. Harminc oldal terjedelemmel egy füzetet adott ki a Katolikus Nőszövetség Központja, amely 14 előadást tartalmaz falusi anyák számára az erkölestán, neveléstan és egészségstan köréből, különös tekintettel a házasságra és az anyaságra. A mellékletben, hogy az édesanyáknak kisgyermekükkel való foglalkozáshoz gyakorlati útmutatást adjon, közöl énekeket, verseket, mondókákat, meséket, játékokat és szabásmintákat. A cél, amelyet elérni akar az, hogy az édesanyákat magasztos hivatásuknak minél tökéletesebb betöltéséhez segítse. 45 lei előzetes be-küldésére postafordultával küldi a Katolikus Nőszövetség Központja, Cluj, Strada Grigorescu 35.

Nyomozólevelet adtak ki Pavlinovics volt jugoszláv főkonzul ellen. Budapestről jelentik: Pavlinovics Bernard dr., volt főszelembeli jugoszláv főkonzul ellen a budapesti ügyészség kérendbeli sikkasztás miatt vádat emelt. Haksch Ferenc dr. törvényszéki bíró tárgyalta volna az ügyet, a vádlott azonban nem jelent meg. Ugyvédje bejelentése szerint Szerbiában tartózkodik, ahonnan nem is utazhat vissza Magyarországra, mert a magyar hatóságok kitiltották. Kovács ügyészségi alelnök indítványára nyomozólevelet adtak ki Pavlinovics ellen és a tárgyalást elnapolták.

Deva 1933-as népesedési statisztikája. Deva. Saját tud. Az anyakönyvi hivatal statisztikája szerint a 173 újszülött közül 72 görögkeleti, 1 görög katolikus, római katolikus 74, református 11 és unitárius 1, 5 izraelita és 1 evangélikus.

SOK TANULSÁGOS szép látnivalóban és lelki élményben lesz része, ha résztvesz olaszországi és római társasutazásunkon, amelynek részvételi díja mindössze 5400 lei személyenként. Indulás 1934 április 30-án délelőtt 10.30-kor. Jelentkezési határidő 1934 március 25. Bővebb felvilágosítással kiadóhivatalunk szolgál.

Adományok. Eröss Sándor favágo hat árvájának a következő adományok érkeztek: D. R. Baia de Cris 60, N. M. Baia de Cris 60, Márk István Gheorgheni 100, N. N. egy pár cipő, Licker Viktor Hunedoara 200, R. S. Sammartin 100 lei. Sipos Károly Sic 50 lei. Építész özevegének Sipos Károly Sic 50 lei. Az adományokat eljuttattuk rendeltetési helyére.

A párizsi Boulevard Sebastopol az éjszakai tüntetések után

Hogy

Dr. Székely ut...
szakértő ut...
rok savtal...

A sav...
(precipitál...
Ez a tiszt...
vegyület g...
vegyszergy...
Helyettesít...
mész, sem...
ható. Legk...
elrontása r...

Hogy...
használhas...

1. A r...
savak, mi...
kasav, bor...
egyik-mási...
vanyu izt...
2. A s...
szen az ös...
val), amely...
nyiségileg...
jezni.

3. Józ...
savtartalm...
szokott mé...

4. Az...
savtartalm...
felel meg...
is igen né...

5. Lát...
jól ihatók...
3-5 gr. b...
talmat kel...
illetve abb...

6. Az...
lan marad...
sav menny...

A cl... szaná... m

Targu-
nizster, am...
kelyföldi k...
is tervbe v...
Mureş meg...
megakadál...
menesztette...
grof Bethl...
és kérjenek...
és báró S...
mint dr. W...
csoport fot...
eljártak az...
kereskedel...
detben haj...
va távozt...
napon azon...
miniszter...
láspontra...
már nem...
delmi kam...
tisztviselői...
a targu-m...
lékát enge...
kamara p...
dűtség a n...
teljesithette...
ez a kama...
ként is, h...
állam tám...
nak a taka...
szönhető...
fennállása...
sorban dr...
vezetőségn...
tehat megr...
ról határoz...

KÖZGAZDASÁG

Hogyan savtalanítsuk a túlsavanyú borokat?

Dr. Széll László, kiváló magyar borászati szakértő utbaigazításai nyomán a savanyú borok savtalanításáról a következőket közöljük:

A savtalanításra az úgynevezett *tiszta (precipitált) szénsavas meszet* kell használni. Ez a tiszta, szagtalan, teljesen fehér, porszerű vegyület gyógyszerárakban, drogériákban és vegyszergyárakban aránylag olcsón kapható. Helyettesítésére sem közönséges szénsavas mész, sem kréta, sem márvány nem használható. Legkevésbé vehető igénybe a bor teljes elrontása nélkül, az „égetett mész”!

Hogy a tiszta szénsavas meszet helyesen használhassuk, a következőket kell tudnunk.

1. A mustban, borban különböző szerves savak, mint: borkósav, almasav, tejsav, sósavas, borostyánkósav, citromsav és ezek egyik-másikának savanyú sói idézik elő a savanyú ízt és savtartalmat.

2. A savanyú íz (savfok) nem egyezik egészen az összes savtartalommal (titrálható savval), amelyet borkósav alakjában szokás mennyiségileg, literenként (pro mille = ‰) kifejezni.

3. Jóízű asztali és pecsényeborok összes savtartalma 6—7 gr. pro mille borkósavnak szokott megfelelni.

4. Az ideai asztali és pecsényeborok összes savtartalma 9—11 gr. pro mille borkósavnak felel meg, amivel karöltve ezek savanyúsága is igen nagymérvű.

5. Látszólag tehát az ideai borokban, hogy jól ihatók legyenek, literenként (pro mille) 3—5 gr. borkósavnak megfelelő összes savtartalmat kell szénsavas mésszel közömbösíteni, illetve abból kiküszöbölni.

6. Azonban, mivel a bor ízének változatlan maradását akarva csak a tényleges borkósav mennyisége erejéig célszerű savat eltávo-

lítani, ezért a tapasztalat szerint rendszeren már 2—3 gr. pro mille összes savtartalom eltávolításával érjük be, amely a bor ízét már lényegesen javítja.

7. Mustokat, egészen új borokat csak kényszerűt esetekben savtalanítsunk, mert ezekben az önmagától, természetesen végbemenő savcsökkenés még nem fejeződött be. Legcélszerűbb az 1—2-szer már *lefejtett*, fejlődésben előrehaladt borokat savtalanítani.

8. Minden eltávolítandó 1 gr. pro mille összes sav (borkósavban kifejezve) közömbösítésére borhektoliterenként 67 gr. tiszta szénsavas meszet kell a borral elegyíteni.

9. Hibás borunk minden nagyban való savtalanítása előtt, a 8. pontban megadott arány figyelembevételével, 4 drb. 1—4 liternyi palackban 1‰, 2‰, 3‰ és 4‰ összes sav eltávolítására szénsavas mésszel kicsiben kísérletet teszünk s a 8—10 nap múlva megízelt savtalanított, leüllepedett borpróbák minőségi különbsége szerint fogjuk az illető bor nagyban való savtalanítását végrehajtani.

Mindezek figyelembevételével, savtalanítandó borunk pl. 10 hl-ével, a következőleg bánunk el:

A bort befogadó hordóból egy nagy sajátányi (9—10 l) bort kivesszünk és ebbe tiszta keverővel való folytonos kavarással közben — pl. a 3‰-es próba beválása esetén — 67.0 gr × 3 × 10 = 2010 gr (2 kg 10 gr) tiszta szénsavas meszet hintünk, majd a pezsgés teljes elmúltja után, a pépes folyadékot a hordóba öntjük és löblintjük, a borkeverővel a hordó egész tartalmát felkavarjuk. Végül a hordót feltöltjük, hideg pincében állani hagyjuk és a bor tisztáját 1—2 hónap múlva fogyasztásra vagy forgalombahozatalra lefejtjük.

Emelkednek a marhaárak a Székelyföldön.

Mercurea-Ciuc. Saját tud. Az őszi állatvásárokhoz képest, Ciuc megye több községében tartott állatvásárokon tapasztalt megállapítások szerint, az állatárak mintegy harminc—negyven százalék emelkedést mutatnak. Így a múlt év novemberében egy jobb állatért 3500—5000 leit adtak, míg most, különösen a felhízalt állatokért, 5000—6500 leit adtak. A kereskedők ennek abban adják a magyarázatát, hogy az őszi minden gazda igyekezett a nehéz takarmányozás miatt szabadulni felesleges állataitól, míg most, ha már kiteleltethette, nem igen dobja a piacra és emiatt a kínálat csökkent.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Kétszobás lakások melékkelhelyiséggel azonnal kiadó. Oradea, Str. Dr. Ioan Ciordas 38 sz.

Kiadó azonnal csinosan bútorozott utcai szoba úri ember részére. Ugyanott ebédökradenc és asztal eladó. Oradea, Str. Pascur 7.

Negyszobás és kétszobás modern akas május 1-re kiadó. Oradea, Str. Bratlaru 27 sz.

Adás-vétel

Keresek megvételre egy rövid zongorát. Békerei Elek tanító, Valea lui Mihai, jud. Biho.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Különléle.

Zenker Mag. új szababazeti iskolájában újabb tanfolyam kezdődik febr. 12-én, Parcul Carmen Syva 2.

A cluji kamarát akarják szanálni a székely kamara megszüntetésével

Targu-Mureş. Saját tud. A kereskedelmi miniszter, amint köztudomású, többek között, a székelyföldi kereskedelmi és iparkamara leépítését is tervbe vette. Ciuc-, Treiscaune-, Odarheiu- és Mureş megyék kereskedői és iparosai a tervet megakadályozandó, tizenegytagú küldöttséget menesztettek Bucureştibe, hogy keressék fel gróf Bethlen Györgyöt, a Magyar Part elnökét és kérjenek tőle közbenjárást. Amig gróf Bethlen és báró Szentkereszthy Béla képviselőik, valamint dr. Willer József képviselő, a parlamenti csoport főtitkára Tătărescu miniszterelnöknel eljárak az ügyben, addig a küldöttség Assan kereskedelmi alminiszternél tisztelgeti, aki kezdetben hajthatatlan volt. A küldöttség lehangozva távozott Assan alminisztertől. A következő napon azonban újra megjelent a kereskedelmi miniszter előtt, amikor is sikerült behatósabb álláspontra hangolni a minisztert, akinek ezuttal már nem volt kifogása a targu-muresi kereskedelmi kamara további fenntartása ellen, csak a tisztviselői létszám apasztását kérte és azt, hogy a targu-muresi kamara jövedelmeinek 20 százalékát engedje át a cluji kamarának, mert az a kamara pénzügyi nehézségekkel küzd. A küldöttség a miniszternek ez utóbbi kívánságát nem teljesíthette, illetve ígéretet nem tehetett, mert ez a kamarai közgyűlés elé tartozik. De egyébként is, hogy a targu-muresi kamara rendezett anyagi viszonyok között van és nem szorul az állam támogatására, az tisztán és kizárólag annak a takarékos és előrelátó gazdálkodásnak köszönhető, amely a székely kamarát ötvenéves fennállása óta jellemzi és amely eredmény első sorban dr. Biró József kamarai főtitkárnak és a vezetőségnek az érdeme. A targu-muresi kamara tehát megmaradt, de jövedelmének megosztásáról határozni kell a legközelebbi közgyűlésen.

Megjelent!

Alexandra Rachmanova:
a vörös viharban
Dante kiadás
Börkötésben
150 lei

Kapható: az ERDÉLYI LAPOK KÖNYVOSZTALYANAL.

Harminckétezer munkás, tisztviselő és nyolcezer kisiparos tartozik a Braşovi Munkakamara hatáskörébe. Braşov. Saját tud. A Braşovi Munkakamara hatáskörébe mintegy 32 ezer munkás és tisztviselő és nyolcezer kisiparos tartozik. A városi tanács mellett működő munkanélküliek segélyező bizottságának kimutatása szerint a segélyezetlenül maradt braşovi munkanélküliek száma 553-ra emelkedett. A munkaügyi miniszterium még mindig nem döntött az egyszázalékos munkanélküli segélyek hovaforrására vonatkozó sérelmes rendelete visszavonásáról. Ha a miniszterium döntése nem lesz kedvező, a segélyező bizottság a munkanélküliek segélyezését abbahagyja és az ezzel járó felelősséget az illetékesekre hárítja át.

Oradeai és bihormegyei gazdák társasutazása a budapesti tenyészállatvásárra. Az Oradeai Mezőgazdasági Szindikátus a Magyar Párt gazdasági szakosztályával karöltve társasutazást rendez a budapesti tenyészállatkiállításra és vásárra. Az egész utazás kétnapos tartózkodással, lakással, étkezéssel, vízzummal, vásárgazdálkodással és utiköltséggel együtt legfeljebb 1000 leibe kerül. Jelentkezéseket maris elfogad a szindikátus és a Magyar Párt.

A braşovi kisiparosok a társadalombiztosítás reformját és az adóhátralékok egyrészének elengedését kívánják. Saját tud. Braşov megye kisiparosai a múlt hét végén nagygyűlést tartottak, ahol többek között sürgették a társadalombiztosító törvény módosítását olyanképpen, hogy betegség esetén az első 7 napra eső táppénzt ne a munkaadó, hanem a biztosító pénztár fizesse, továbbá, hogy a 60 évet eltöltött egészséges iparosok nyugdíjat kapjanak a betegséglétyzótól. A nagygyűlés folyamán a kisiparosok követelték, hogy a hátralékos adó ötven százalékát engedjék el s haladékot adjanak a fennmaradó ötven százalék befizetésére és a gyűlés megállapította, hogy az adószedő közegek banásmódja igen sok esetben terrorisztikus az adóalanyokkal szemben. Ezzel kapcsolatban kéri a pénzügyminiszteriumtól, az adóbehajtó közegek korszerű gyors átszervezését. A jelenleg fennálló adók leszállítását is követelték, mert ezek nincsenek összhangban az iparosság súlyos anyagi helyzetével.

Piaci árak:

Piaci árak Braşovban. Saját tud. I. oszt. marhahus kilója 14 lei, II. oszt. marhahus 8, sertés-hus 26, sertés karaj 32, zsirszalonna 28, zsir 36 lei kilogrammonként. A tojás darabja 1.30—1.60 lei. Terményárak mázsánként: búza 430—460, rozs 260—270, takarmányrépa 180—190, zab 210—230, tengeri 185—195, lenese 600—650, fehérbök 290—350, burgonya 110—120 lei mázsánként. Takarmányárak mázsánként: préselt széna 140—150, laza széna 100—110, szalma 55—65, korpa 150—170 lei.

Timişoanai tőzsde: Búza 340—350, tengeri 140, zab 195, árpa 175—180, rozs 240, napraforgómag 330, tőkmag 790—800, korpa (zsák nélkül) 170, lálbliszt 195, liszt 550 lei.

Oradeai tőzsde: Búza 365, árpa 200, rozs 245, zab 305, tengeri 140, tőkmag 760, napraforgómag 320 lei.

Oradeai piaci árak: Búza 360, árpa 180, rozs 230—240, tengeri 150, tőkmag 700, napraforgómag 320—350, nullás liszt 650, főzöliszt 500—550—600, kenyérliszt 400—450 lei.

SPORT

Horosz megvédte bajnokságát a műkorcsolyázásban — A bucaresti versenyzőt súlyos sportszerűségével visszaléptek —

Vasárnap délután került eldöntésre Bucarestben Románia 1934. évi férfi műkorcsolyázó bajnoksága. A versenyt nem sikerült minden zökkenő nélkül lebonyolítani, amennyiben voltak olyan szépséghibái, amelyekről általános sportterdeből föltétlenül meg kell emlékezni.

Mielőtt a kötelező gyakorlatok megkezdődtek volna, a két bucaresti versenyző: az egyébként tehetséges Stanculescu, aki tavaly második lett és Marius, erősen kifogásolták, hogy az ötös zsűriben „három kisebbségi és csak két román foglal helyet”. A zsűrinek ez az összetétele a két bucaresti induló szerint rontotta esélyeiket, mert a túlsúlyban lévő kisebbségi pontozóbírák biztosan saját versenyzőiket fogják előnyben részesíteni a két román szemben.

Habár ez a megállapítás a legsúlyosabb vétség a sportszerűség ellen, a két bucaresti nem elégedett meg ezzel, hanem a közönség előtt hangosan adták kifejezést méltatlankodásuknak, mintegy kihíva a közönség ellenséges magatartását a pontozóbírák ellen.

Ez a magatartás nagy felháborodást kel-

tett a szövetségi vezetők között és értesülésünk szerint következményei is lesznek, amennyiben a két bucaresti versenyzőt hosszabb időre el fogják tiltani a versenyzéstől. Stanculescu és Marius ezek után, természetesen, visszaléptek. A bajnokság a továbbiakban simán pergett le. Megjelent Mihály nagyvajda, trónörökös is, aki érdeklődéssel figyelte a jég művészeit.

Részletes eredmények a következők:

1. Horosz Béla, Clujji K. E. 230.86 ponttal.
2. Bindea Maxim, Universitatea 224.41 ponttal.
3. Habermann Carl, Brasovi K. E. 211.71 ponttal.
4. Bohotel, Universitatea 180.51 ponttal.

Sor került meg a bucaresti kerület páros műkorcsolyázó bajnokságára, amelyet az Eisenbeiser-pár nyert meg nagy fölényrel a Bilkey-Roveanu-pár előtt.

Horosz egyenként elég nagy fölényrel nyerte meg újból az országos bajnokságot, amennyiben az 5 pontozó közül három elsőnek és csak kettő látta másodiknak. Sokat fejlődött Bohotel.

A bucaresti CFR értékes győzelmei.

A bucaresti CFR rossz startja után a második mérkőzésen nagyszerű játékkal 2:1 (1:1) arányban legyőzte a francia bajnoki Olympique Lillois csapatát. Luxemburgban 3:2 arányban győztek a vasutasok Luxemburg válogatottja ellen.

Pojanán lesz az idei romániai dzsembori. Braşov. Saját tud. A romániai cserkészek főfelügyelősége átíratban közölte a város vezetőségével, hogy a cserkészszövetség ezévi taborozása a braşovi Pojanában kívánja megrendezni. A cserkészszövetség kérte a várost, hogy anyagi és erkölcsi támogatással segítse a dzsembori tervének megvalósítását.

A TAC csapata elindult palesztinai túrájára.

Belföldi sporteredmények:

Arad: ATE-AMTE 1:1 (0:0). Egyenlő erők küzdelme. Góllövők: Körösladányi, illetve Karabell Hakoah-Portuna 8:0 (4:0). AAC-Patria 11:1 (5:0).

Timisoara: Kinizsi-TMTE 6:3 (5:1). A Kinizsi védelme sokkal felülmutta a TMTE-t és ez döntötte el a mérkőzést. Ripensia-Venus 9:0. Ripensia-Electrica vegyes 2:0. Electrica-Politechnica 5:2 (4:1). Ilsa-Patria 6:0 (4:0).

Budapest-Kopenhága 8:8. A magyar válogatott ökölvívó csapat a dán fővárosban Budapest válogatottja révén 8:9 arányú döntetlenre végzett Kopenhága válogatottjával.

Hazaérkeztek a romániai bobversenyző világbajnokok. Timisoara. Saját tud. Frim Aurel mérnök és Dumitrescu Vasile bobversenyzők, akik Románia színeiben mint világbajnokok kerültek ki a múlt héten Engölsbergben — Svájcban — megtartott világbajnoki versenyből; ma délben hazajövet Timisoarára érkeztek. A pályaudvaron a sporthatóságok vezetői meleg fogadtatásban részesítették őket. Tiszteletükre bankett volt. Este továbbutaztak Bucuresti felé, a király kihallgatáson fogadja őket. Frim és Dumitrescu a kettős bobversenyt nyerték meg. Előbbi volt a sportjármű vezetője, utóbbi fékvezetője. Mindketten pilóták is. Kijelentették, hogy a veszedelmes és nyaktörő kanyarokat bukás nélkül tették meg, míg a többi versenyző mind felbukott. Különben Frim mérnök polgári foglalkozására nézve a légügyi hivatal tisztviselője, Dumitrescu pedig a monopol-vezérgazgatóság titkára.

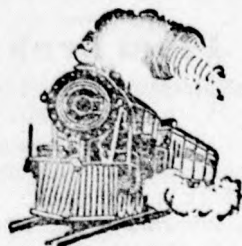
A kiadóhivatal üzenetei

Értesítjük az egyéves és féléves sorsolásban résztvevő előfizetőket, hogy a sorsolási számat igazoló sorokat mindenkinek elküldtük. Ha valaki nem kapta volna kézhez ezen értesítéseket, szíveskedjenek kiadóhivatalunkkal azt tudatni, hogy a megfelelő intézkedéseket idejében megtehessek.

Az érdekelt előfizetőink szíves figyelmébe. Felkérjük t. előfizetőinket, hogy hátralekös és esedékes díjaikat címünkre átutalni szíveskedjenek, nehogy lapunk küldése ennek elmulasztása esetén akadályba ütközzék.

Akar hallatlanul olcsón 10 feledhetetlen napot biztosítani önmagának? Akkor feltétlenül csatlakozzék az Erdélyi Lapok olaszországi és római csodavonatahoz!

Társasutazásunk

a legszebb hónapban: április 30-án délelőtt 10:30-kor indul Oradeáról!

Ne mulassza el ezt minél előbb megtenni, mert soha többet nem lesz alkalma arra, hogy mindössze

5400 leierért

megláthassa Olaszország legszebb városait:

ROMA, FIRENZÉ, VELENCÉ
és azoknak nevezetességeit.

A fentemlített 5400 lei személyenkénti díjért adunk: Teljes vasúti menetjegyet, külön vasúti kocsikkal ORADEATÓL-ORADEAIG, az összes szükséges vízumokat, BUDAPESTEN meleg vacsorát, a csomagok megőrzését és kiszállítását, belépőjegyeket a vatikáni múzeumokba, katekombákba, az UFFICI és PITTI képtárakba, ELSŐRENDŰ ELSZÁLLASOLÁST ES ELLÁTÁST, a vonalon ebédet, délelőleg vacsorát VELENCÉBŐL-FIRENZÉBE, továbbá FIRENZÉBŐL-ROMÁBA menet, VELENCÉBEN külön helyet, mindenütt szakszerű vezetőket, valamint autókárokat ROMÁBAN.

Egyéni útleveél szükséges. Jelentkezési határidő 1934 március 25. Minden bővebb felvilágosítást megad kiadóhivatalunk.